

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer
(Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau)
(Cymru)

Adroddiad Pwyllgor Cyfnod 1
Tachwedd 2009

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r adroddiad hwn ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:
www.cynulliadcymru.org

I gael rhagor o gopiâu caled o'r ddogfen hon cysylltwch â:
Y Swyddfa Ddeddfwriaeth
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Ffôn: 029 2082 1990
Ffacs: 029 2089 8021
E-bost: Swyddfadeddfwriaeth@cymru.gsi.gov.uk

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer
(Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau)
(Cymru)

Adroddiad Pwyllgor Cyfnod 1
Tachwedd 2009

Cynnwys

	tudalen
Aelodau'r Pwyllgor	3
Crynodeb o'r casgliadau a'r argymhellion	4
1. Cyflwyniad	5
2. Cefndir	7
3. Egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig a'r angen am ddeddfwriaeth	9
(a) A yw'r modd y mae awdurdodau lleol yn ymdrin â deunyddiau ailgylchu yn ddigon agored a thryloyw?	
(b) A ellir bodloni nod y Mesur arfaethedig drwy ddefnyddio dulliau amgen?	
(c) A oes brwdfrydedd ymysg cymunedau i ymwneud â llwytho gwastraff er mwyn ei adfer?	
(ch) Cwmpas y Mesur arfaethedig;	
(d) Amseriad y Mesur arfaethedig; a	
(dd) Goblygiadau ymarferol y Mesur arfaethedig.	
4. Goblygiadau ariannol	33
5. Materion eraill	36
(a) Gofyniad ar awdurdodau lleol i gymryd 'camau rhesymol' i gael y wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5);	
(b) Gofyniad ar awdurdodau lleol i gyhoeddi'r datganiad ar eu gwefannau;	
(c) Darpariaeth ynghylch y gwahoddiad i'r cyhoedd i gyflwyno cynrychiolaeth 'yn ymwneud â'r egwyddor agosatrwydd';	
(ch) Gofyniad ar awdurdodau lleol i 'roi sylw i' gynrychiolaethau a wneir i'r cyhoedd o dan adran 55B(3);	
(d) Monitro a rheoleiddio; ac	
(dd) Canlyniadau posibl eraill y Mesur arfaethedig.	
6. Adroddiadau pwyllgorau eraill y Cynulliad	48

ATODIADAU

Atodiad A: Rhestr o'r dystiolaeth ysgrifenedig a ddaeth i law

Nid yw'r cyflwyniadau eu hunain wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn, ond maent ar gael ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:

http://www.cynulliadcymru.org/bus-home/bus-legislation/bus-leg-measures/bus-legislation-measures-proposed_recycling/lc1_swr_written_responses.htm

Atodiad B: Rhestr o'r dystiolaeth lafar

Nid yw Cofnod y Trafodion wedi'i gynnwys yn yr adroddiad hwn, ond mae ar gael ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:

http://www.cynulliadcymru.org/bus-home/bus-legislation/bus-leg-measures/bus-legislation-measures-proposed_recycling.htm

Atodiad C: Llythyr gan Jane Davidson AC, y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai, at Rosemary Butler AC, Cadeirydd Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1 (28 Hydref 2009)

Atodiad D: Llythyr gan Janet Ryder AC, Cadeirydd y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth, at Nerys Evans AC, yr Aelod sy'n gyfrifol am y Mesur arfaethedig (23 Medi 2009)

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru)

Aelodaeth y Pwyllgor

Rosemary Butler (Cadeirydd)	Llafur
Mohammad Asghar	Plaid Cymru
Eleanor Burnham	Democratiaid Rhyddfrydol Cymru
Ann Jones	Llafur
Huw Lewis	Llafur
Nick Ramsay	Plaid Geidwadol Cymru

Crynodeb o'r casgliadau a'r argymhellion

Rydym yn cydnabod y dystiolaeth a ddaeth i law am y diffyg tryloywder yn y trefniadau presennol o ran y ffordd y mae awdurdodau lleol yn delio â deunydd ailgylchu, yn enwedig y deunydd sy'n cael i allforio i'w adfer. Rydym yn derbyn felly fod modd gwneud gwelliannau yn y cyswllt hwn ac y dylai hynny ddigwydd. Yn wyneb hynny, **rydym yn llwyr gefnogi nod y Mesur arfaethedig**. Fodd bynnag, ni chredwn fod y Mesur arfaethedig yn angenrheidiol i wireddu ei nod, ac awgrymwn fod modd gwireddu'r nod heb greu deddfwriaeth. Ar ben hynny, rydym yn amau nad y Mesur arfaethedig yw'r ffordd fwyaf priodol nac effeithiol o ddenu cymunedau lleol i ymddiddori yn yr agenda ailgylchu ehangach. Yn olaf, rydym yn pryderu y byddai'r Mesur arfaethedig yn rhoi baich ychwanegol a dianghenraid ar awdurdodau lleol ac nad yw'n cynrychioli defnydd effeithlon nac effeithiol o adnoddau. Am y rhesymau hyn, **ni allwn gefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig**. Fodd bynnag, mae Mohammed Ashgar AC wedi ei gwneud yn glir ei fod yn cefnogi nod ac egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig.

Rydym yn argymhell nad yw'r Cynulliad yn cefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig.

1. Cyflwyniad

1. Ym mis Chwefror 2008, roedd Nerys Evans AC yn llwyddiannus mewn balot a gynhaliwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ('y Cynulliad') i gael hawl i ofyn caniatâd i gyflwyno Mesur arfaethedig Aelod, yn unol â Rheol Sefydlog 23.99¹. Ym mis Mai 2008, cytunodd y Cynulliad y gallai Mesur arfaethedig Nerys Evans AC mewn perthynas ag ailgylchu gael ei gyflwyno i'w ystyried².

2. Ar 5 Tachwedd 2008, cafodd Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru)³ ('y Mesur arfaethedig') a Memorandwm Esboniadol⁴ eu gosod gerbron y Cynulliad gan Nerys Evans AC.

3. Yn ei gyfarfod ar 2 Rhagfyr 2008, cytunodd y Pwyllgor Busnes i gyfeirio'r Mesur arfaethedig at Bwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1 ('y Pwyllgor'), i ystyried yr egwyddorion cyffredinol (Cyfnod 1), yn unol â Rheol Sefydlog 23.21⁵. Cytunodd wedi hynny y byddai'n rhaid i'r Pwyllgor gyflwyno adroddiad ar y Mesur arfaethedig erbyn 30 Tachwedd 2009 fan bellaf.

(a) Telerau craffu

4. Yn ein cyfarfod ar 29 Ebrill 2009, cytunwyd y byddem yn gweithio o fewn y fframwaith a ganlyn wrth graffu ar y Mesur arfaethedig:

Ystyried -

- (i) yr angen am Fesur Cynulliad mewn perthynas ag ymgysylltiad cymunedau â threfniadau awdurdodau lleol ar gyfer ymdrin â deunydd i'w ailgylchu;
- (ii) y prif ddarpariaethau a nodir yn y Mesur arfaethedig ac a ydynt yn briodol i fodloni ei amcanion;
- (iii) goblygiadau ymarferol ac ariannol gweithredu darpariaethau'r Mesur arfaethedig; a
- (iv) a fydd y Mesur arfaethedig yn cyflawni ei ddiben a'i nod cyffredinol.

¹ Cofnod y Trafodion, 20 Chwefror 2008

² Cofnod y Trafodion, 7 Mai 2008

³ [Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer \(Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau\) \(Cymru\)](#)

⁴ Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru), [Memorandwm Esboniadol](#)

⁵ Cynulliad Cenedlaethol Cymru, y Pwyllgor Busnes, BC(3)32-08, Cofnodion y Pwyllgor, 2 Rhagfyr 2008

(b) Dull gweithredu'r Pwyllgor

5. Cyhoeddwyd galwad gyffredinol am dystiolaeth a gwahoddwyd rhanddeiliaid allweddol yn bennaf o faes llywodraeth leol a rheoli gwastraff i gyflwyno tystiolaeth ysgrifenedig fel sail i'n gwaith. Ceir rhestr o ymatebion i'n hymgyngoriad yn **Atodiad 1**.

6. Casglwyd tystiolaeth lafar hefyd gan nifer o dystion, a cheir rhestr ohonynt yn **Atodiad 2**.

7. Mae'r adroddiad a'r argymhellion a ganlyn yn adlewyrchu'r casgliadau y daethpwyd iddynt ar sail y dystiolaeth a gasglwyd wrth i ni wneud ein gwaith. Hoffem ddiolch i bawb a gyfrannodd at yr adroddiad.

2. Cefndir

8. Mae'r prif bŵer i alluogi'r Cynulliad i wneud y Mesur arfaethedig wedi'i gynnwys ym Mater 12.5 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006⁶

Mater 12.5

Darpariaeth ar gyfer ac mewn cysylltiad ag—

(a) gwneud trefniadau gan awdurdodau Cymreig perthnasol i sicrhau gwelliant yn y ffordd y mae eu swyddogaethau yn cael eu harfer,

(b) gwneud trefniadau gan awdurdodau Cymreig perthnasol ar gyfer cynnwys, wrth iddynt arfer eu swyddogaethau, bobl sy'n debygol o gael eu heffeithio gan yr arferiad o swyddogaethau neu sy'n debygol o fod â buddiant ynddynt, a

(c) asesu ac arolygu perfformiad awdurdodau Cymreig perthnasol wrth iddynt arfer eu swyddogaethau.

9. Mae'r Memorandwm Esboniadol sy'n cyd-fynd â'r Mesur arfaethedig yn nodi:

“Diben y Mesur arfaethedig yw sicrhau bod y ffordd mae awdurdodau lleol Cymru yn ymdrin â deunydd ailgylchu yn fwy eglur ac agored. Yn benodol, byddai'n ofynnol i awdurdodau lleol sicrhau bod gwybodaeth ar gael i'r cyhoedd am y gyfran o ddeunydd ailgylchu o gartrefi sy'n cael ei brosesu y tu allan i'r Gymuned Ewropeaidd ac Ardal Masnach Rydd Ewrop (EFTA).”⁷

10. Mae'n mynd ati wedyn i esbonio:

“...y bwriad yw, o ganlyniad i'r wybodaeth hon, y bydd trigolion yn annog awdurdodau lleol i ddefnyddio cyfleusterau ailgylchu sy'n agosach at darddle'r deunydd ailgylchu na'r rhai sydd ymhellach i ffwrdd. Disgwylir hefyd y bydd cyhoeddi gwybodaeth

⁶ [Deddf Llywodraeth Cymru 2006](#), c.32.

⁷ Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru), Memorandwm Esboniadol, MPM-07-EM-S1, paragraff 3.1.

yn arwain at fwy o ddiddordeb, ac felly mwy o gyfranogi, mewn ailgylchu.”⁸

⁸ Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru), Memorandwm Esboniadol, MPM-07-EM-S1, paragraff 3.3.

3. Egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig a'r angen am ddeddfwriaeth

11. Hoffem ei gwneud yn glir nad asesu rhinweddau neu ddiffyg rhinweddau allforio gwastraff i'w adfer oedd rôl y Pwyllgor. Wrth graffu ar yr egwyddorion cyffredinol, roeddem yn ceisio canfod a oedd angen pendant, y gellid ei ddiffinio, am y Mesur arfaethedig. Buom hefyd yn ystyried goblygiadau ymarferol y Mesur arfaethedig a pha un a fyddai'r ddeddfwriaeth yn ei chyfanrwydd yn ymarferol ac yn cyflawni ei nod. Yn olaf, ac o weld y dystiolaeth a ddaeth i law, rhoddwyd rhywfaint o ystyriaeth i oblygiadau ariannol y Mesur arfaethedig.

12. Wrth lunio barn ar egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig, ystyriasom nifer o faterion allweddol, sy'n cael eu hamlinellu'n fanwl isod.

(a) A yw'r modd y mae awdurdodau lleol yn ymdrin â deunyddiau ailgylchu yn ddigon agored a thryloyw?

13. Cytunai nifer o'r rhai a roddodd dystiolaeth fod angen mwy o dryloywder yn y ffordd y mae awdurdodau lleol yn delio â deunyddiau ailgylchu. Yn arbennig, credai Cylch - Rhwydwaith Ailgylchu Cymunedol Cymru fod diffyg tryloywder yn y trefniadau sy'n cael eu gwneud gan awdurdodau lleol ar hyn o bryd.⁹

14. Yn ei thystiolaeth i'r Pwyllgor, dywedodd y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai ('y Gweinidog') yn glir nad oedd trefniadau presennol yr awdurdodau lleol i ddelio â deunyddiau ailgylchu yn ddigon tryloyw a chytunai fod angen gwelliannau.¹⁰

15. Wrth ymdrin â thryloywder y trefniadau presennol, dywedodd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC):

“At the moment, local authorities comply with the requirements that exist in legislation, so they are doing what is required.”¹¹

16. Haerodd hefyd fod y canllawiau a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru¹², i helpu gyda'r gwaith o fonitro'r Cynllun Lwfansau Tirlenwi¹³, 'ensures that local authorities are already

⁹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR13.

¹⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 9, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 9, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹² Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru, *Reporting final destination of municipal waste*. Diben y canllawiau yw ei gwneud yn glir i awdurdodau lleol pa wybodaeth sy'n ofynnol er mwyn dangos yn gadarn fod gwastraff trefol bioddiraddadwy wedi cael ei gyfeirio o dirlenwi.

¹³ Mae *Rheoliadau Cynllun Lwfansau Tirlenwi (Cymru) 2004* yn rhoi dyletswydd ar awdurdodau lleol i gyflwyno adoddiad i Asiantaeth yr Amgylchedd yn nodi pwysau'r gwastraff trefol sy'n cael ei anfon i gyfleusterau gwastraff o dan eu cyfarwyddyd, ynghyd â manylion y cyfleuster terfynol yr anfonir deunyddiau sy'n cael eu trin yn y DU iddo.

providing as much information as possible on the end destination of the recycle collected'.¹⁴

17. Eglurodd CLILC nad oedd gan y Gymdeithas unrhyw wrthwynebiad i'r awdurdodau lleol ddarparu rhagor o wybodaeth am yr hyn sy'n digwydd i'w gwastraff, lle mae'r wybodaeth honno ar gael. Serch hynny, aeth ymlaen i holi pa fudd ychwanegol y byddai hynny'n ei ddarparu.

18. Roedd tystiolaeth gan yr awdurdodau lleol yn awgrymu bod y trefniadau presennol o ran y ffordd y maent yn delio â deunyddiau ailgylchu yn ddigon agored a thryloyw.¹⁵ Dadleuai'r awdurdodau lleol, fel CLILC, eu bod eisoes yn darparu gwybodaeth am gyrchfan derfynol gwastraff drwy WasteDataFlow.¹⁶ Dywedodd Cyngor Sir Powys:

"There are already systems in place (WasteDataFlow) that allows openness and transparency of local authorities' activities."¹⁷

19. Yn yr un modd, dywedodd Cyngor Bro Morgannwg:

"There is also little need to make a legislative Measure on local authorities as the information is already available on the Assembly's Wastedataflow database."¹⁸

20. Yn gysylltiedig â'r uchod, gofynnodd Cyngor Bro Morgannwg pam mae mwy o dryloywder a bod yn fwy agored yn cael eu hystyried yn angenrheidiol, yn enwedig o gofio gweithdrefnau adrodd ehangach yr awdurdodau lleol, er enghraifft, Dangosyddion Perfformiad Cenedlaethol a Lleol a Chynlluniau Gwella.¹⁹

21. Yn ei thystiolaeth, awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y byddai modd gwneud gwelliannau, er bod y trefniadau presennol yn gwneud rhywfaint i ddarparu tryloywder yn y ffordd y mae'r awdurdodau lleol yn delio â deunydd ailgylchu.²⁰ Eglurodd fod y rhan fwyaf o'r awdurdodau lleol yn cyflenwi gwybodaeth ar hyn o bryd am gyrchfan terfynol deunydd ailgylchu drwy WasteDataFlow, i helpu gyda'r gwaith o fonitro'r Cynllun Lwfansau Tirlenwi. Roedd hyn yn darparu 'some information about waste exported for reprocessing'.²¹

22. Aeth Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru rhagddi i ddweud bod ei chanllawiau diweddar i'r awdurdodau lleol ar adrodd ar gyrchfan

¹⁴ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1 1.

¹⁵ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1, SWR4, SWR8, SWR9 ac SWR10.

¹⁶ System seiliedig ar y we yw WasteDataFlow er mwyn i awdurdodau lleol y DU gyflwyno data am wastraff trefol i'r Llywodraeth. Rhaid cofnodi data, yn ôl pwysau, yn chwarterol am weithgareddau ailgylchu, aildddefnyddio, compostio a gwaredu.

¹⁷ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR8.

¹⁸ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5.

²¹ Ibid.

terfynol gwastraff wedi arwain at rai gwelliannau yn y wybodaeth sy'n cael ei darparu.²² Fodd bynnag, dywedodd:

“[This] information is in the WasteDataFlow system which [...] is technically available to the public but not readily accessed by the public. It is quite a complicated system, so it does not provide the transparency that the proposed Measure seems to ask for.”²³

23. Tynnodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru sylw hefyd at y ffaith fod y gofynion darparu gwybodaeth o dan y Mesur arfaethedig yn mynd ymhellach na'r gofynion mewn deddfwriaeth bresennol. Dywedodd:

“...the information required by the proposed Measure on final destination and recovery and disposal rates is not provided through the current legislation regimes of duty of care for movements within the United Kingdom or within the Transfrontier Shipment Regulations for export. Although the, Landfill Allowance Scheme partially provides that information, it is only insofar as it relates to diversion of biodegradable waste from landfill.”²⁴

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

24. Yn ei thystiolaeth, eglurodd Nerys Evans AC nad oedd rhai awdurdodau lleol, mewn ymateb i gais o dan *Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000*, yn gallu darparu gwybodaeth am ble roedd eu hailgylchu yn digwydd; gallai rhai awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth rannol; a dywedodd eraill fod peth o'u hailgylchu yn digwydd y tu hwnt i'r Gymuned Ewropeaidd (CE) ac Ardal Masnach Rydd Ewrop (EFTA) mewn gwledydd fel Tsieina, Brasil ac India.²⁵

25. Dadleuodd yn gryf fod y diffyg gwybodaeth ar hyn o bryd yn gyfiawnhad digonol dros y Mesur arfaethedig a theimlai fod gan y cyhoedd yr hawl i wybod beth sy'n digwydd i'w deunydd ailgylchu.

26. Eglurodd Nerys Evans AC fod gwybodaeth am ble mae gwastraff trefol yn cael ei yrru o fewn terfynau'r DU ar gael ar hyn o bryd drwy WasteDataFlow.²⁶ Aeth ymlaen i egluro nad oes dyletswydd statudol ar awdurdodau lleol i ddarparu gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio o'r DU, yn cynnwys gwastraff sy'n cael ei gludo y tu hwnt i CE ac EFTA i gael ei adfer.²⁷

²² Cofnod y Trafodion, paragraff 36, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

²³ Cofnod y Trafodion, paragraff 38, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

²⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 7, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

²⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 5, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

²⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 74, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

²⁷ Cofnod y Trafodion, paragraffau 8 a 74, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

27. Wrth ymateb i'r awgrym nad oedd angen y Mesur arfaethedig o ystyried y mesurau sy'n bodoli'n barod i reoli trosglwyddo ac allforio gwastraff, megis *Rheoliadau Cludo Gwastraff ar Draws Ffiniau 2007* a'r Ddyletswydd Gofal, dadleuodd Nerys Evans AC fod cydymffurfio â'r rheoliadau a'r polisi presennol yn rhywbeth gwahanol i'r Mesur arfaethedig. Dywedodd:

“...the [*Transfrontier Shipment of Waste Regulations 2007*] deal with the processing and handling of waste and aim to ensure that it is handled in an environmentally sound manner. Those duties fall to the Environment Agency. The duty of care set out in section 34 of the Environment Protection Act 1990 does not include any provisions to make information generally available to the public. Rather, it is concerned with the process by which waste is disposed of.”²⁸

(b) A ellir bodloni nod y Mesur arfaethedig drwy ddefnyddio dulliau amgen?

28. Roedd nifer o'r rhai a roddodd dystiolaeth, a oedd yn cydymdeimlo â nod gwaelodol y Mesur arfaethedig, yn credu y byddai modd bodloni nod y Mesur heb orfod cael deddfwriaeth newydd.

29. Mewn tystiolaeth i'r Pwyllgor, awgrymodd Gwasanaethau Amgylcheddol Veolia (UK) Plc (Veolia) y gellid sicrhau mwy o dryloywder drwy ddarparu ffigurau blynyddol 'showing the destination country and facility type, for all waste flows into and out of Wales'. Aeth ymlaen i honni y dylai'r wybodaeth hon fod ar gael oddi wrth Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru drwy WasteDataFlow.²⁹ Roedd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol yn rhannu'r farn hon.³⁰

30. Awgrymodd rhai o'r rhai a roddodd dystiolaeth y byddai modd bodloni nod y Mesur arfaethedig pe câi'r ffordd o gyhoeddi'r wybodaeth a ddarperir drwy WasteDataFlow ei gwella ac y byddai modd i hynny gael ei wneud yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru.³¹ Yn ei dystiolaeth, dywedodd Cyngor Bro Morgannwg:

“...it would be simpler for the Assembly to use [information available in WasteDataFlow] and publicise it directly as it does with local authority recycling/composting and land-fill allowance performance.”³²

²⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 22, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

²⁹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR6.

³⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 85, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

³¹ Tystiolaeth ysgrifenedig SWR1, SWR8 ac SWR12.

³² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1.

31. Teimlai Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y gellid bodloni amcanion tebyg i rai'r Mesur arfaethedig 'by adapting some of the current systems and arrangements'.³³ Fodd bynnag, mewn tystiolaeth atodol, fe'i gwnaeth yn glir ei bod yn cefnogi nod ac egwyddorion y Mesur arfaethedig.³⁴

32. Er bod y Gweinidog yn llwyr gefnogi nod y Mesur arfaethedig, haerodd y byddai modd ei fodloni heb yr angen am ddeddfwriaeth newydd. Dywedodd:

"...we can use existing mechanisms and, if necessary, existing powers through legislation to achieve these policy aims. Where it is practicable for local authorities to collect information from their contractors on waste is shipped, this can be recorded on the WasteDataFlow system."³⁵

33. A

"I have always been of the view that there are plenty of areas on which this Assembly might like to legislate and that we should not legislate on those areas that can be dealt with by other means."³⁶

34. Fe'i gwnaed yn glir gan y Gweinidog y dylai gwaith gael ei wneud i annog awdurdodau lleol i ddarparu ac yna i gyhoeddi gwybodaeth am yr hyn sy'n digwydd i'w gwastraff, cyn ystyried y llwybr deddfwriaethol.³⁷ Aeth ymlaen i egluro, pe na bai trefn wirfoddol yn llwyddiannus, y byddai'n ystyried defnyddio pwerau presennol Llywodraeth Cymru o dan adran 30 o *Ddeddf Gwastraff a Masnachu Allyriadau 2003* ('Deddf 2003') i fodloni nod y Mesur arfaethedig. O dan Ddeddf 2003, eglurodd y Gweinidog y gallai Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau a fyddai'n ei gwneud yn ofynnol i'r awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth berthnasol am wastraff.³⁸ Gallai'r wybodaeth hon wedyn gael ei rhyddhau i'r cyhoedd un ai gan yr awdurdodau lleol neu, yn y pen draw, gan Lywodraeth Cymru.³⁹

35. Er gwaethaf yr uchod, roedd y Gweinidog yn cydnabod y byddai'r anawsterau ymarferol a fyddai'n wynebu'r awdurdodau lleol o ran darparu gwybodaeth o dan y Mesur arfaethedig yn codi i'r un graddau mewn perthynas ag unrhyw ofynion rheoliadol a gâi eu sefydlu o dan

³³ Cofnod y Trafodion, paragraff 7, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

³⁴ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5b.

³⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 4, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

³⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 16, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

³⁷ Cofnod y Trafodion, paragraffau 4 - 14, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR14.

³⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 11 - 14, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

³⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 14, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a Llythyr gan y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai at Gadeirydd Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1, dyddiedig 28 Hydref 2009.

adran 30.⁴⁰ Caiff y mater hwn ei archwilio'n ddiweddarach yn yr adroddiad.

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

36. Dadleuodd Nerys Evans AC yn gryf mai'r unig ffordd i sefydlu mwy o dryloywder yn y ffordd y mae'r awdurdodau lleol yn delio â deunydd ailgylchu yw drwy'r Mesur arfaethedig.⁴¹ Gwrthododd yr awgrym y byddai modd bodloni nod y Mesur arfaethedig drwy annog awdurdodau lleol i ddarparu ac yna i gyhoeddi gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio er mwyn ei adfer, a dywedodd:

“...[nid] yw hynny'n mynd i ddigwydd, yn realistig. Dyna pam mae angen gofyniad statudol, drwy'r Mesur arfaethedig, yn fy marn i.”⁴²

37. Mewn ymateb i awgrym y Gweinidog y gellid defnyddio pwerau presennol Llywodraeth Cymru o dan adran 30 o Ddeddf 2003 i'w gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio y tu hwnt i CE ac EFTA i gael ei adfer, haerodd Cynghorydd Cyfreithiol Nerys Evans AC:

“Bwriad Deddf 2003 yw rhoi'r hyn y byddem yn cyfeirio ato fel y gyfarwyddeb tirlenwi ar waith [...] nod y gyfarwyddeb honno yw lleihau maint y gwastraff bioddiraddadwy sy'n mynd i safleoedd tirlenwi. Mae pwerau yn y Ddeddf honno i wneud rheoliadau, fel y cyfeiriwyd atynt, yn adran 30. Ond, byddai'n rhaid gosod unrhyw reoliadau yng nghyd-destun y Ddeddf honno, ac nid wyf yn gwbl sicr a fyddai'r pŵer i gasglu'r wybodaeth hon yn gyfan gwbl o fewn awdurdod y Ddeddf.”⁴³

38. A

“... pwerau disgresiwn yw'r pwerau i wneud rheoliadau y gall y Gweinidog eu harfer neu beidio. Nid ydynt yn ofynion fel y gellid eu cynnwys mewn Mesur.”⁴⁴

39. Yn olaf, nododd y Cynghorydd Cyfreithiol:

“Petai rheoliadau'n cael eu gwneud, byddent yn mynnu bod awdurdodau lleol yn darparu gwybodaeth i Weinidogion, ond ni fyddent yn mynnu bod yr wybodaeth yn cael ei chyhoeddi.”⁴⁵

⁴⁰ Llythyr gan y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai at Gadeirydd Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1, dyddiedig 28 Hydref 2009.

⁴¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 14, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁴² Cofnod y Trafodion, paragraff 23, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁴³ Cofnod y Trafodion, paragraff 23, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 28, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

40. Wrth ymateb i lythyr gan y Cadeirydd yn ceisio eglurhad o'r uchod o ran y pwerau sydd ar gael i Weinidogion Cymru o dan adran 30, cadarnhaodd y Gweinidog:

“... [they] are not confined to biodegradable waste, but available in respect of anything which is waste for the purposes of the Waste Framework Directive, whether or not the thing in question is to be subject to a recovery process.”⁴⁶

41. Hefyd, ailadroddodd y Gweinidog fod nifer o ffyrdd posibl o ryddhau i'r cyhoedd y wybodaeth y mae'r awdurdodau lleol yn ei darparu i Lywodraeth Cymru o dan adran 30. Yn wir, haerodd 'ultimately, the Assembly Government could itself publish the information in question'.⁴⁷

(c) A oes brwdfrydedd ymysg cymunedau i ymwneud â chludo gwastraff er mwyn ei adfer?

42. Roedd rhai o'r rhai a fu'n rhoi tystiolaeth yn amau a oedd brwdfrydedd ymysg cymunedau i ymwneud â chludo gwastraff er mwyn ei adfer. Dywedodd CLILC:

“On the Waste Awareness Wales site, there is information on all the different collection facilities that exist and where you can take your goods. That is the information that the general public wants, in the main. The public wants to know how to deal with waste, where various goods can be taken to be recycled and where the local facilities are. In terms of public demand, that is the sort of information that it wants and that is what is on the website. We do not get many requests to local authorities asking where the waste is going.”⁴⁸

43. Yn gysylltiedig â'r uchod, haerodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru fod y cyhoedd, yn gyffredinol, am gael sicrwydd fod eu gwastraff yn cael ei ailgylchu, yn hytrach na mynd i safleoedd tirlenwi.⁴⁹ Roedd Grŵp Gweithredu'r Cynllun Gwastraff ac Adnoddau (WRAP) hefyd â barn debyg.⁵⁰

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

44. Yn ei thystiolaeth, haerodd Nerys Evans AC:

⁴⁶ Llythyr gan y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai at Gadeirydd Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1, dyddiedig 28 Hydref 2009.

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 85, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁴⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 113, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁵⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 148, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

“Mae diddordeb y cyhoedd mewn cael gwybod beth sy’n digwydd i ddeunydd ailgylchu’n amlwg, dim ond o ddarllen storïau yn y cyfryngau. Ni fyddai’r cyfryngau’n trafod storïau am ble yr ymdrinnir â deunydd ailgylchu os nad oeddynt yn teimlo bod y cyhoedd yn awyddus i gael gwybod hynny.”⁵¹

45. A

“Dengys adroddiad Enviros ar gyfer Llywodraeth Cynulliad Cymru fod ychydig o awdurdodau lleol yn y DU yn cyhoeddi’r wybodaeth hon eisoes, ac felly mae’n amlwg fod yr awdurdodau hyn yn gweld y budd o wneud hynny a gwelant fod y cyhoedd, eu hetholwyr, yn awyddus i gael yr wybodaeth honno. Mae Partneriaeth Gwastraff Gwlad yr Haf, yr wyf wedi cyfeirio ati’n flaenorol, yn enghraifft dda o’r dull hwnnw o weithredu, o ran bod yr awdurdod lleol yn gweld bod angen trosglwyddo’r wybodaeth hon, bod y cyhoedd yn awyddus i weld beth sy’n digwydd i’w gwastraff, a’r awdurdod yn delio gyda’r mater yn wirfoddol.”⁵²

46. Yn ei adroddiad i Lywodraeth Cymru, dywed cwmni Enviros Consulting Limited:

“A review of all local authority websites in the UK found that very few authorities are reporting publicly on the destinations of their recycle.”⁵³

47. A

“Some of the information relates to the end product that recycle is converted into, others actually name their UK based processors and reprocessors; none were found to name overseas processors. A small number of local authorities report that some of their wastes (typically plastics) are being exported overseas to places like China, but they do not provide any further information than this.”⁵⁴

48. Fel y dangosir uchod, nid yw’r awdurdodau lleol hynny ar draws y DU sy’n darparu wybodaeth ar hyn o bryd am allforion yn darparu wybodaeth mor fanwl ag y byddai rhaid i awdurdodau lleol Cymru geisio’i darparu o dan ofynion adran 55A(5).

⁵¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 36, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁵² Cofnod y Trafodion, paragraff 37, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁵³ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1 4a.

⁵⁴ Ibid.

(d) Cwmpas y Mesur arfaethedig

49. Mae cymhwysedd deddfwriaethol y Mesur arfaethedig yn deillio o Fater 12.5 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006⁵⁵ ac, felly, mae ei gwmpas wedi'i gyfyngu i awdurdodau lleol. Yn sgil hynny, mae darpariaethau allweddol y Mesur arfaethedig yn gymwys i 'awdurdodau casglu gwastraff yng Nghymru neu i awdurdodau gwaredu gwastraff yng Nghymru', h.y. gwastraff trefol.

50. Mae Gorchymyn Arfaethedig Llywodraeth Cymru ynghylch Diogelu'r Amgylchedd a Rheoli Gwastraff ('y Gorchymyn arfaethedig') yn mynd rhagddo ar hyn o bryd. Os caiff ei wneud, bydd y Gorchymyn arfaethedig yn rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i ddeddfu mewn perthynas ag atal, lleihau, casglu, rheoli, trin neu waredu gwastraff.

51. Roedd yn oblygedig mewn rhai darnau o dystiolaeth fod cwmpas y Mesur arfaethedig yn rhy gul gan nad yw ond yn gymwys i wastraff y mae'r awdurdodau lleol yn ymdrin ag ef. Ar ben hynny, roedd y Mesur arfaethedig yn gyfyngedig i'r ganran fach sy'n cael ei hallforio y tu hwnt i derfynau CE ac EFTA.

52. Mynegodd nifer o'r rhai a roddodd dystiolaeth siom nad oedd y Mesur arfaethedig ond yn gymwys i wastraff trefol, nad yw i gyfrif am ddim ond 10 y cant o holl wastraff Cymru.⁵⁶ Dadleuodd CLILC:

“...there should be equity across all waste streams and...it is just as important to know what happens to recyclate collected from industrial, commercial and other activities in Wales as that collected by councils.”⁵⁷

53. Haerodd CLILC y byddai'r Gorchymyn arfaethedig, pe câi ei basio, yn darparu cyfle i'r Cynulliad i ddod â Mesur gerbron a fyddai'n gymwys i'r holl sectorau gwastraff er mwyn ymdrin â'r mater hwn mewn ffordd fwy cyfannol.⁵⁸

54. Yn yr un modd, argymhellai Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y dylid ehangu cwmpas y Mesur arfaethedig i gynnwys pob sector gwastraff. Dywedodd:

“If the [proposed] LCO does come into force we do agree there is an opportunity to look at this area more holistically to encompass an approach that could consider a broader scope of waste streams beyond the municipal stream, which could be better than the narrow scope within the proposed Measure.”⁵⁹

⁵⁵ *Deddf Llywodraeth Cymru 2006*, c.32.

⁵⁶ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1, SWR8 ac SWR11.

⁵⁷ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR11.

⁵⁸ Cofnod y Trafodion, paragraffau 12, a 26 - 29, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR11.

⁵⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 22, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

55. Tynnodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru sylw hefyd at y ffaith nad yw'r Mesur arfaethedig ond yn ymdrin â gwastraff sy'n cael ei gludo y tu hwnt i CE ac EFTA i gael ei adfer, ac nad yw hynny'n ddim ond canran fach o'r cyfanswm gwastraff sy'n cael ei adfer. Roedd yn pryderu y gallai gwybodaeth a gâi ei chyhoeddi o ganlyniad i'r Mesur arfaethedig, o'i thynnu o'i chyd-destun, ddenu sylw negyddol yn y cyfrangau ac y gallai hynny yn ei dro danseilio ffydd y cyhoedd mewn ailgylchu. I'r perwyl hwn, awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y dylid ystyried ehangu cwmpas y Mesur arfaethedig i'w gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol gyhoeddi gwybodaeth fwy cynhwysfawr am ble y caiff eu holl ddeunyddiau ailgylchu eu hanfon.⁶⁰ Dywedodd:

“...focusing just on the small amount of waste that is exported actually might have a negative impact because it suggests that all the material that is collected is exported when actually only a very small proportion of [the material that is collected for recycling] ends up in facilities abroad.”⁶¹

56. A

“...if the Measure proceeds as a requirement for municipal waste only, then we would prefer that it applies to all municipal wastes recycled to enable the public to see where all the materials that they put out for recycling are reprocessed. This would provide a proper context in relation to shipments to non EC and EFTA countries.”⁶²

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

57. Yn ei thystiolaeth, cadarnhaodd Nerys Evans AC fod cwmpas y Mesur arfaethedig yn gyfyngedig i wastraff trefol gan mai o Fater 12.5 o Atodlen 5 i *Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006*⁶³ y mae ei gymhwysedd deddfwriaethol yn deillio, a bod y Mater hwnnw'n ymdrin â 'the making of arrangements by relevant Welsh authorities to secure improvements in the way in which their functions are exercised'.⁶⁴

58. Wrth ymateb i'r awgrym y dylai'r Mesur arfaethedig ymestyn i ddarparu gwybodaeth am yr holl wastraff trefol sy'n cael ei ailgylchu, eglurodd Nerys Evans AC:

“Mae'r wybodaeth am ble y mae'n gwastraff yn cael ei anfon o fewn ffiniau'r Deyrnas Unedig ar gael ar hyn o bryd drwy'r

⁶⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 12, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR5b.

⁶¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 29, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁶² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5b.

⁶³ *Deddf Llywodraeth Cymru 2006*, c.32.

⁶⁴ Cofnod y Trafodion, paragraffau 57 - 61, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

system WasteDataFlow. Felly, yn dechnegol, mae'r wybodaeth yno, ond mewn gwirionedd mae'n anodd iawn dehongli a dadansoddi'r system WasteDataFlow fel ag y mae. Ar hyn o bryd, nid oes dyletswydd statudol ar awdurdodau lleol i roi gwybod am wastraff a gaiff ei anfon y tu hwnt i ffiniau'r Deyrnas Unedig, a dyna lle mae fy Mesur arfaethedig yn dod i mewn. Felly, dyna pam yr ydym wedi dewis ffiniau'r Gymuned Ewropeaidd ac Ardal Masnach Rydd Ewrop."⁶⁵

59. Ac

"Yr ydym wedi dewis ffiniau Ewrop achos yr ydym yn cymryd bod y cyfleusterau o fewn ffiniau Ewrop o'r un safon ag unrhyw gyfleusterau yng Nghymru neu'r Deyrnas Unedig. Byddem wedi gallu gosod y Deyrnas Unedig fel y ffin, ond o edrych ar safonau ailgylchu o fewn ffiniau Ewrop, gwelwn y byddai'n well inni osod Ewrop fel y ffin, a bod dyletswydd ar awdurdodau lleol i roi gwybod am bopeth sy'n cael ei allforio y tu hwnt i'r ffin honno."⁶⁶

60. Er gwaethaf yr uchod, dywedodd Nerys Evans AC y byddai'n ystyried ymestyn y gofyniad yn amodol ar unrhyw argymhellion a gâi eu gwneud gan y Pwyllgor.⁶⁷

(e) Amseriad y Mesur arfaethedig

61. Dadleuodd CLILC yn gryf fod y Mesur arfaethedig yn gynamserol o ystyried y cyfleoedd a gâi eu creu yn sgil y Gorchymyn Cymhwysedd Deddfwriaethol arfaethedig ynghylch Diogelu'r Amgylchedd a Rheoli Gwastraff.⁶⁸

62. Wrth ymdrin â faint o amser y gallai ei gymryd i awdurdodau lleol ail-negodi contractau gwastraff er mwyn sicrhau y gallent fodloni gofynion y Mesur arfaethedig, awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y byddai'n fwy synhwyrol efallai disgwyl nes i'r Gorchymyn arfaethedig gael ei wneud cyn mynd i'r afael â'r mater hwn.⁶⁹

63. Mewn cyferbyniad, dadleuodd Cylch ei bod yn bwysig, o ystyried y diffyg cynnydd a wnaed o ran symud y Gorchymyn arfaethedig ymlaen, dyfalbarhau gyda'r Mesur arfaethedig. Awgrymodd y gellid cyflwyno deddfwriaeth bellach pe byddai rhaid unwaith y byddai'r Gorchymyn arfaethedig wedi cael ei wneud.⁷⁰

⁶⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 51, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁶⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 56, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁶⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 67, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁶⁸ Cofnod y Trafodion, paragraffau 26 a 27, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR11.

⁶⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 73, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 181, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

64. Wrth ymateb i'r pwyntiau uchod, eglurodd y Gweinidog fod cynnydd wedi cael ei wneud mewn perthynas â'r Gorchymyn arfaethedig. Eglurodd y byddai'r Gorchymyn Cymhwysedd Deddfwriaethol arfaethedig ynghylch Diogelu'r Amgylchedd a Rheoli Gwastraff yn cael ei gyflwyno yn yr hydref ac, ar yr amod ei fod yn cael ei gymeradwyo gan y Cynulliad a chan ddau Dŷ'r Senedd, ei bod yn debygol y câi Gymeradwyaeth Frenhinol yn gynnwys yn 2010.⁷¹

65. Pan holwyd hi pa mor briodol oedd amseriad y Mesur arfaethedig o gofio'r Gorchymyn arfaethedig, dywedodd y Gweinidog nad oedd yn ystyried y Mesur arfaethedig yn gynamserol gan ei fod wedi codi materion pwysig a oedd yn berthnasol i'r drafodaeth ehangach ynglŷn â gwastraff. Serch hynny, ailadroddodd nad oedd rhaid wrth y Mesur arfaethedig er mwyn cyflawni ei nod.⁷²

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

66. Teimlai Nerys Evans AC yn gryf fod y Mesur arfaethedig yn amserol.⁷³ Cydnabu dystiolaeth y Gweinidog mewn perthynas â hyn y Gorchymyn arfaethedig, ond tynnodd sylw at y ffaith nad oedd y Gorchymyn wedi cael ei wneud eto. Hefyd, dadleuodd Nerys Evans AC ei bod yn annhebygol y byddai'r Gweinidog yn ystyried cyflwyno Mesur ehangach ar ôl i'r Gorchymyn arfaethedig roi pŵer i'r Cynulliad gan ei bod yn ffafrio dull gweithredu gwirfoddol.⁷⁴

67. Eglurodd Nerys Evans hefyd y byddai modd, unwaith y câi'r Mesur ei basio, ei ddiwygio i ehangu ei gwmpas ar ôl i'r Gorchymyn arfaethedig gael ei wneud, pe bai angen.⁷⁵

(f) Gogleddolau ymarferol y Mesur arfaethedig

(i) Y gofyniad i ddarparu gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio y tu hwnt i CE ac EFTA i gael ei adfer

68. Tynnodd rhai o'r rhai a roddodd dystiolaeth sylw at y ffaith nad oes gan awdurdodau lleol y pŵer i orfodi cwmnïau gwastraff preifat i ddarparu gwybodaeth am gyrchfan terfynol gwastraff ac y byddent, felly, yn cael anhawster i ddarparu'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5).⁷⁶ Yn wir, dadleuwyd, yn hytrach na chynnwys awdurdodau lleol, fel a gynigir yn y Mesur, y dylid rhoi gofynion ar

⁷¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 31, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷² Cofnod y Trafodion, paragraff 29, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷³ Cofnod y Trafodion, paragraffau 50 – 53, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

⁷⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 66, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 53, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a Cofnod y Trafodion, paragraff 66, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷⁶ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR4, SWR8, SWR11 ac SWR12.

gwmniau gwastraff preifat i ddarparu'r data gwastraff angenrheidiol.⁷⁷ Roedd CLILC yn derbyn na fyddai hynny'n bosibl o fewn cymhwysedd deddfwriaethol presennol y Cynulliad. Fodd bynnag, eglurwyd y byddai'r Gorchymyn Cymhwysedd Deddfwriaethol ynghylch Diogelu'r Amgylchedd a Rheoli Gwastraff, unwaith y câi ei wneud, yn darparu cyfle i'r Cynulliad i gyflwyno Mesur ar draws pob sector gwastraff, a allai gynnwys gofyniad ar gwmniau gwastraff preifat i ddarparu gwybodaeth berthnasol i awdurdodau lleol.⁷⁸

69. Yn ei thystiolaeth i'r Pwyllgor, haerodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y byddai angen i'r awdurdodau lleol 'to review their contracts with waste management companies'⁷⁹ i sicrhau bod y wybodaeth ofynnol yn cael ei darparu. Fodd bynnag, aeth ymlaen i egluro y gallai awdurdodau lleol gael anhawster i ymgorffori'r gofynion angenrheidiol mewn contractau sy'n bodoli'n barod.⁸⁰

70. Yn yr un modd, awgrymodd y Gweinidog:

"Local authorities can build in contract requirements to help them monitor the movement of the recyclate that they produce..."⁸¹

71. Er hynny, aeth ymlaen i egluro y byddai'n cymryd amser i gyflwyno hyn 'not least because it cannot be inserted into existing contract requirements without significant cost for local authorities'.⁸²

72. Cydnabu CLILC fod dichon cynnwys darparu gwybodaeth fel amod o gontract ac y gellid gwneud hynny fel y byddai contractau'n cael eu hailnegodi.⁸³ Serch hynny, cododd bryderon y byddai cwmniau gwastraff preifat yn anfoddog efallai i ymrwymo i gontractau o'r fath ac y gallai awdurdodau lleol gael pris is am eu deunyddiau ailgylchu, oherwydd y cyfyngiadau ar eu gallu i negodi, wrth i gwmniau geisio gwneud iawn am y gost o ddarparu'r wybodaeth ofynnol.⁸⁴ Yn y pen draw, dadleuai CLILC, 'Wales could become less competitive because of the regulatory and reporting regime this measure imposes'.⁸⁵

73. Wrth ymdrin â'r uchod, dywedodd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol na fyddai cynnwys darparu'r wybodaeth angenrheidiol fel amod o gontract o reidrwydd yn atal cwmniau gwastraff preifat rhag gweithredu yng Nghymru. Fodd bynnag, aeth ymlaen i awgrymu y

⁷⁷ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR8; a Chofnod y Trafodion, paragraff 12, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷⁸ Cofnod y Trafodion, paragraffau 12, 22, 27, a 49 – 53, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁷⁹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5.

⁸⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 68, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig, SWR5B.

⁸¹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR14.

⁸² Ibid.

⁸³ Cofnod y Trafodion, paragraff 16, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁸⁴ Cofnod y Trafodion, paragraffau 16 – 18, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁸⁵ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR11.

gallai 'force local authorities...to choose between genuine public services and providing this extremely bureaucratic information'.⁸⁶

74. Cyflwynwyd tystiolaeth gref i'r Pwyllgor yn awgrymu y byddai'n eithriadol o anodd, yn amhosibl efallai, i awdurdodau lleol ddarparu'r lefel o fanylder sy'n ofynnol o dan adran 55A(5).

75. Fel y datganwyd cyn hyn, dywedodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru fod peth gwybodaeth am gyrchfan terfynol deunydd ailgylchu yn cael ei ddarparu gan awdurdodau lleol ar hyn o bryd drwy WasteDataFlow. Fodd bynnag, fe'i gwnaeth yn glir, er y gellid disgwyl yn rhesymol i awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth am ble mae deunydd ailgylchu'n mynd, na fyddent o reidrwydd yn gallu darparu'r lefel o fanylder sy'n ofynnol yn ôl adran 55A(5).⁸⁷ Awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru fod pa mor hawdd y gallai awdurdodau lleol gael y wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5) 'depends on who [local authorities] use for their recycling services and how complex [their] arrangements are'.⁸⁸ Roedd y Gweinidog yn cytuno â'r farn hon, a dywedodd:

"...there are times when the information is perfectly easy to collect...where these things become more complex and mixed, it does become harder."⁸⁹

76. Wrth ymhelaethu ar yr uchod, eglurodd y Gweinidog, lle mae awdurdodau lleol yn delio â chyfryngwyr (h.y. proseswyr a broceriaid) sy'n allforio deunydd yn uniongyrchol, y dylai fod yn bosib i'r awdurdodau lleol gael gwybodaeth am y cyrchfan terfynol ond nid o reidrwydd i'r lefel o fanylder sy'n ofynnol o dan adran 55A(5). Dywedodd, mewn achosion lle mae sawl cam rhwng trosglwyddo deunyddiau o awdurdod lleol i law'r prosesydd terfynol, y byddai anawsterau'n codi o ran darparu gwybodaeth gywir.⁹⁰ Dywedodd:

"There are some practical difficulties in monitoring the transport of recyclate. Waste collected for recycling is often managed by material brokers to whom it is supplied by local authorities. This waste may be aggregated with waste from other sources before being sent abroad. Whilst it might be possible for the first destination of that aggregated waste to be identified, it would be extremely difficult to secure accurate data to meet all the requirements of the Measure."⁹¹

77. Cododd llawer o'r rhai a roddodd dystiolaeth bryderon fod y trefniadau i ddelio â deunydd ailgylchu yn gyfryw fel bod olrhain

⁸⁶ Cofnod y Trafodion, paragraffau 116 a 117, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁸⁷ Cofnod y Trafodion, paragraffau 40 – 42, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR5 ac SWR5b.

⁸⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 40, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁸⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 36, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

⁹⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 34, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR14.

⁹¹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR14.

gwastraff o awdurdodau lleol unigol yn gallu bod yn anodd.⁹² Byddai problemau neilltuol yn codi lle mae deunyddiau'n cael eu cymysgu a'u trosglwyddo i Gyfleuster Adennill Deunydd i'w didoli ar y cyd â deunyddiau o ffynonellau eraill. Ar y pwynt hwn, dywed y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol:

“Recyclables are increasingly frequently collected at the kerbside commingled, and then sent to a MRF to be sorted into material streams before despatch to reprocessors. It is normal practice for MRFs to handle material from a number of local authorities, and to send the processed material to a range of end markets, both UK-based and overseas.”⁹³

78. Yn dilyn o hyn, eglurodd sawl un o'r rhai a roddodd dystiolaeth fod deunydd ailgylchu yn aml yn cael ei swmp gasglu cyn cael ei allforio, sydd hefyd yn ei gwneud yn anodd ei olrhain yn ôl i'r ffynhonnell wreiddiol.⁹⁴

79. Yn ei thystiolaeth, haerodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y byddai awdurdodau lleol yn cael anhawster i gyflawni'r gofynion yn adran 55A(5)(b), (d) ac (e) gan nad oes darpariaeth ddeddfwriaethol ar hyn o bryd sy'n eu galluogi i gael gafael ar y math hwn o wybodaeth.⁹⁵ Dywedodd:

“It is assumed that under compliance with the Transfrontier Shipment of Waste Regulations, Green List recyclate is of a good enough quality to be fully recovered, so the proportion of materials from reprocessing facilities that are disposed of is quite low and derived from many sources of waste input to the facility. This would be a considerable burden on the receiving plant to supply, with only contractual requirements to underpin the provision and there is little prospect of any verification of information provided.”⁹⁶

80. Gan gyfeirio'n benodol at ofyniad adran 55A(5)(d), dywedodd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol:

“[it] would be an onerous requirement, as once ownership of the material has passed to the reprocessor (e.g. the paper mill) it is under no obligation to provide information on how the material is used in its facility.”⁹⁷

81. Yn olaf, awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y gallai fod yn anodd i awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth i fodloni gofyniad

⁹² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR4, SWR5, SWR5B, SWR6, SWR7, SWR9, ac SWR10.

⁹³ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR7.

⁹⁴ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR4, SWR5, SWR5B, SWR6, SWR7, SWR9, ac SWR10.

⁹⁵ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5b.

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR7.

adran 55A(5)(f) os oes deunydd yn mynd drwy froceriaid yn y gyrchwlad, lle gallai gael ei gymysgu gyda deunyddiau o ffynonellau eraill a chael ei anfon i gyrchfannau terfynol amrywiol.⁹⁸

82. Wrth ymdrin â gallu awdurdodau lleol i gipio'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5), dywedodd Enviro Consulting Limited⁹⁹:

“Given that there is an existing regulatory framework that already captures information on waste exported outside of the UK, including outside the EU and EFTA, there is an opportunity for the local authorities to use this system, through access to completed Annex VII Forms, to source details as required in the proposed Measure.”¹⁰⁰

83. Amlinellodd ddau opsiwn y gellid eu defnyddio i gipio gwybodaeth ar Ffurflenni Atodiad VII. Yn gyntaf, awgrymodd Enviro Consulting Limited fod dyletswydd yn cael ei rhoi ar awdurdodau lleol i gasglu Ffurflenni Atodiad VII oddi wrth Gyfleusterau Adennill Deunydd, proseswyr a broceriaid am bob llwyth o wastraff. Rhagwelai y câi hyn ei wneud drwy gynnwys dychwelyd Ffurflenni Atodiad VII i awdurdodau lleol fel amod contract. Fodd bynnag, aeth Enviro Consulting Limited ymlaen i egluro fod nifer o rwystrau ymarferol rhag gweithredu'r opsiwn hwn. Amlinellwyd y rhain ym mharagraffau 69 i 81).

84. Yr ail opsiwn a gyflwynwyd gan Enviro Consulting Limited, a argymhellwyd gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru, oedd y dylai Llywodraeth Cymru geisio gwelliant i *Reoliadau Cludo Gwastraff ar Draws Ffiniau 2007* i'w gwneud yn ofynnol i gwmnïau gwastraff preifaf anfon Ffurflenni Atodiad VII i Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru am bob llwyth o wastraff Rhestr Werdd sy'n deillio o Gymru. Aeth ymlaen i egluro y gallai'r wybodaeth hon wedyn gael ei throsglwyddo i'r awdurdodau lleol, i gael ei defnyddio a'i chyhoeddi.

85. Mae trefniadau tebyg i'r rhai a amlinellwyd yn union uwchben ar waith yn yr Alban a Gogledd Iwerddon ac roedd y dystiolaeth a ddaeth i law Enviro Consulting Limited wrth iddo wneud ei ymchwil yn awgrymu bod 'the Annex VII reporting system appears to work well' yn yr Alban. Er gwaethaf hyn, tynnodd Enviro Consulting Limited sylw at nifer o gyfyngiadau i'r wybodaeth sy'n cael ei chipio o dan gyfundrefn yr Alban, a fyddai'r un mor wir yng Nghymru pe câi cyfundrefn debyg ei chyflwyno. Eglurodd:

“...waste leaving Wales to be processed in England prior to export would not be captured if the requirement to submit Annex VII Forms was extended to Wales [only]. This omission

⁹⁸ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5B.

⁹⁹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1 4a .

¹⁰⁰ Ibid.

could significantly affect the ability of local authorities to offer full transparency on waste destinations.”¹⁰¹

86. Cafodd y farn hon ei mynegi hefyd gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru.¹⁰²

87. Yn yr un modd, eglurodd y Gweinidog bod Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig wedi awgrymu, mewn gohebiaeth ddiweddar, y gallai fod yn ddichonadwy i Lywodraeth Cymru roi'r un trefniadau â'r Alban a Gogledd Iwerddon ar waith. Fodd bynnag, mewn ymateb i hyn, dywedodd y Gweinidog:

“...since Welsh recycle may be exported from English ports, the value of a Welsh-only regime may be questioned.”¹⁰³

88. Er nad oedd yn glir o dystiolaeth y Gweinidog, mae Cyngorydd Cyfreithiol y Pwyllgor wedi cadarnhau nad oes gan Weinidogion Cymru'r pŵer i ddiwygio *Rheoliadau Cludo Gwastraff ar Draws Ffiniau 2007*.

89. Yn ychwanegol at yr anawsterau ymarferol a amlinellwyd mewn perthynas â defnyddio Ffurflenni Atodiad VII, mae'n bwysig nodi nad yw'r Ffurflenni hyn yn darparu'r union lefel o fanylder sy'n ofynnol o dan adran 55A(5). Ni fyddent felly ond yn mynd ran o'r ffordd i helpu awdurdodau lleol i fodloni gofynion penodol y Mesur arfaethedig mewn perthynas â darparu gwybodaeth. Cydnabu Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru ac Enviro Consulting Limited mai dyna'r sefyllfa.¹⁰⁴

90. Mewn tystiolaeth, awgrymodd y Gweinidog ac Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y gellid yn rhesymol ddisgwyl i'r awdurdodau lleol ddarparu'r lefel o fanylder sy'n cael ei rhyddhau gan Bartneriaeth Gwastraff Gwlad yr Haf, sy'n cyhoeddi manylion faint o wastraff sy'n cael ei allforio mewn tunelli metrig ynghyd â gwybodaeth gyffredinol am ble y caiff ei gludo iddo.¹⁰⁵ Er hynny, ail-gadarnhaodd y Gweinidog y byddai modd cyflawni hyn drwy weithredu gwirfoddol heb fod angen y Mesur arfaethedig.

91. Yn yr un modd, fel y crybwyllwyd eisoes, cytunai'r Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol a Veolia ei bod yn rhesymol ac ymarferol i'r awdurdodau lleol sicrhau data cyfun, yn flynyddol, yn dangos y deunyddiau a ailgylchwyd yng Nghymru, y DU, Ewrop a thu hwnt i CE

¹⁰¹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR14a.

¹⁰² Cofnod y Trafodion, paragraffau 50 – 51, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁰³ Cofnod y Trafodion, paragraff 39, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁰⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 50, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig, SWR14a.

¹⁰⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 14, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a Chofnod y Trafodion, paragraff 55, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

ac EFTA.¹⁰⁶ Yn wir, haerodd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol:

“That is feasible and it is interesting information at local authority and public level.”¹⁰⁷

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

92. Yn ei thystiolaeth, dadleuodd Nerys Evans AC fod y wybodaeth sy'n ofynnol i alluogi'r awdurdodau lleol i gyflawni gofynion adran 55A(5) eisoes ar gael.¹⁰⁸ Haerodd fod y wybodaeth hon gan y rhai sy'n ymwneud â threfniadau ailgylchu ac nad yw felly ond 'just a matter of getting it to filter down' ac eglurodd:

“... y bwriad yw ei gwneud yn amod o'r cytundeb bod pw y bynnag sy'n ymdrin â'r gwastraff yn rhoi'r wybodaeth i'r awdurdodau lleol.”¹⁰⁹

93. Cydnabu Nerys Evans AC y byddai hyn yn cael ei wneud wrth ailnegodi contractau, ac y byddai'n cymryd amser.¹¹⁰

94. Wrth ymdrin â'r pryderon a godwyd ynglŷn â gallu awdurdodau lleol i ddarparu'r wybodaeth sy'n angenrheidiol i gyflawni gofynion adran 55A(5), eglurodd Nerys Evans AC fod y Mesur arfaethedig wedi cael ei adolygu, yng ngoleuni'r ymatebion ymgynghori, i gynnwys adran 55A(8) a (9). Tynnodd sylw at y ffaith fod y darpariaethau hyn yn ymdrin ag achosion lle nad yw'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5) yn cael ei dal gan yr awdurdod lleol ac nad yw ar gael iddo. Mewn achosion o'r fath, rhaid i'r awdurdod lleol gymryd camau rhesymol i gael gafael ar y wybodaeth a chynnwys manylion amdani yn ei ddatganiad.¹¹¹

95. Dadleuodd Nerys Evans AC hefyd fod rhai awdurdodau lleol ar draws y DU eisoes yn cyhoeddi gwybodaeth am allforio gwastraff i'w adfer, sy'n awgrymu nad oedd dim i rwystro awdurdodau lleol yng Nghymru rhag cael gafael ar y wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5).¹¹²

96. Wrth ymateb i'r pryderon a godwyd y byddai'n anodd i'r awdurdodau lleol ddarparu'r lefel o fanylder sy'n ofynnol o dan adran 55A(5), eglurodd Nerys Evans AC fod y gofynion penodol a nodir yn

¹⁰⁶ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR6; a Cofnod y Trafodion, paragraff 85, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁰⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 106, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁰⁸ Cofnod y Trafodion, paragraffau 17 ac 81, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁰⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 72, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹¹⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 72, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹¹¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 81, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹¹² Cofnod y Trafodion, paragraff 92, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

adran 55A(5) (a) i (f) wedi cael eu dewis am ‘fod yn rhaid i’r Mesur arfaethedig fod yn ystyrlon’.¹¹³

97. Aeth ymlaen i nodi bod Enviros Consulting Limited wedi datgan bod y rhan fwyaf o’r wybodaeth sy’n ofynnol o dan adran 55A(5) ar gael ar Ffurflenni Atodiad VII.¹¹⁴

98. Cytunodd Nerys Evans AC i ystyried diwygio gofynion adran 55A(5) i adlewyrchu’r wybodaeth ar Ffurflenni Atodiad VII yn fwy cywir, yn amodol ar argymhellion y Pwyllgor.¹¹⁵

(ii) Effaith bosibl y Mesur arfaethedig ar gyfraddau ailgylchu

99. Soniodd pawb a roddodd dystiolaeth am ganlyniadau posibl y Mesur arfaethedig. Er i rai awgrymu y gallai’r Mesur arfaethedig gael effaith bositif, cododd y mwyafrif bryder difrifol y gallai gael effaith negyddol ar gyfranogiad y cyhoedd mewn ailgylchu.

100. Roedd teimlad cyffredinol y gallai storïau negyddol yn y cyfryngau am awdurdodau lleol sy’n allforio gwastraff i’w ailgylchu annog y cyhoedd i beidio ag ailgylchu. Gallai hyn arwain at gynnydd yn y gwastraff sy’n cael ei anfon i safleoedd tirlenwi a byddai’n ei gwneud yn anodd i awdurdodau lleol gyrraedd eu targedau ailgylchu.

101. Yn ei thystiolaeth, dadleuodd CLILC y gallai’r Mesur arfaethedig ‘jeopardise public confidence in recycling’. Dywedodd:

“There is some really good work going on across Wales at the moment to encourage the uptake of recycling...and we are seeing participation rates increase and recycling on an upward trend. That is all good news and very positive. Our concern about the proposed Measure is that it seems to be predicated on the basis that if stuff is not being dealt with locally, it is being exported and that it is therefore a waste of people’s time bothering to recycle...”¹¹⁶

102. Roedd eraill a oedd yn cynrychioli llywodraeth leol a Veolia a’r Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol yn rhannu barn debyg.¹¹⁷

103. Yn ychwanegol ac fel y crybwyllwyd yn flaenorol, tynnodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru sylw at y ffaith nad yw’r Mesur arfaethedig ond yn canolbwyntio ar y ganran fach o wastraff sy’n cael ei hanfon i wledydd y tu hwnt i CE ac EFTA. Mynegodd bryder, felly, y gallai hyn, o’i dynnu o’i gyd-destun, arwain at sylw negyddol yn y

¹¹³ Cofnod y Trafodion, paragraff 84, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹¹⁴ Ibid.

¹¹⁵ Ibid.

¹¹⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 31, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹¹⁷ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR2, SWR3, SWR4, SWR5, SWR6, SWR7, SWR8, SWR11 ac SWR12.

cyfryngau, ac y gallai hynny gael effaith niweidiol ar gyfraddau ailgylchu.¹¹⁸

104. Yn ei dystiolaeth, dywedodd WRAP fod storïau negyddol yn y cyfryngau am allforio gwastraff dramor wedi achosi gostyngiad yn y nifer o 'committed recyclers'.¹¹⁹

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

105. Yn y Memorandwm Esboniadol, mae Nerys Evans AC yn awgrymu, o ganlyniad i gyhoeddi'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan y Mesur arfaethedig:

"... y bydd trigolion yn annog awdurdodau lleol i ddefnyddio cyfleusterau ailgylchu sy'n agosach at darddle'r deunydd ailgylchu na'r rhai sydd ymhellach i ffwrdd. Disgwylir hefyd y bydd cyhoeddi gwybodaeth yn arwain at fwy o ddi-ddordeb, ac felly mwy o gyfranogi, mewn ailgylchu."¹²⁰

106. Yn ei thystiolaeth, haerodd Nerys Evans AC fod y cyfraddau cyfranogi'n codi pan fydd gan y cyhoedd fwy o wybodaeth am ailgylchu. Eglurodd fod gwybodaeth am ailgylchu a roddwyd i drigolion safle tai cymdeithasol ym Mwrdeistref Barnet yn Llundain wedi arwain at gynydd yn y cyfraddau cyfranogi o 65 y cant i 90 y cant.¹²¹ Hefyd, eglurodd nad oedd y cyfraddau cyfranogi wedi gostwng yng Ngwlad yr Haf, sydd ar hyn o bryd yn cyhoeddi gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio.¹²²

107. Gwrthododd Nerys Evans AC yr awgrym y gallai'r Mesur arfaethedig arwain at ostyngiad yn y cyfraddau ailgylchu a haerodd ei fod wedi'i seilio ar y dybiaeth 'na fydd y cyhoedd yn deall yr wybodaeth y bydd yn ei chael'. Aeth ymlaen i egluro na ddylai hyn fod yn broblem cyhyd â bo'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan y Mesur arfaethedig, pan gaiff ei chyhoeddi, yn cael ei hegluro'n iawn gan yr awdurdodau lleol a dywedodd:

"...it is up to local authorities to explain why they are recycling in a certain way or in certain countries."¹²³

108. Dadleuodd Nerys Evans AC yn gryf na ddylai fod ar awdurdodau lleol ofn rhannu gwybodaeth gyda'r cyhoedd am yr hyn sy'n digwydd i'w deunydd ailgylchu. Yn wir, awgrymodd ei bod yn bwysig 'ymddiried

¹¹⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 12, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig SWR5b.

¹¹⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 150, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹²⁰ Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru), Memorandwm Esboniadol, MPM-07-EM-S1, paragraff 3.3.

¹²¹ Cofnod y Trafodion, paragraffau 28 - 29, a 113, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a Chofnod y Trafodion, paragraff 151 - 152, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹²² Cofnod y Trafodion, paragraff 151 - 152, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹²³ Cofnod y Trafodion, paragraff 137, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

yn y cyhoedd i ddelio â'r wybodaeth honno ac ymddwyn yn gyfrifol gyda hi'.¹²⁴

Ein barn ni

109. Hoffem ei gwneud yn glir ein bod, wrth lunio barn ar y Mesur arfaethedig, wedi gwahaniaethu'n glir rhwng cefnogi nod gwaelodol y Mesur arfaethedig a chefnogi'r egwyddorion cyffredinol. Er mwyn inni gefnogi'r egwyddorion cyffredinol, byddai rhaid inni fod yn sicr:

- ein bod yn cefnogi nod y Mesur arfaethedig;
- ein bod wedi ein hargyhoeddi bod gweithredu deddfwriaethol ar ffurf y Mesur arfaethedig (neu un sy'n debyg iddo yn fras) yn angenrheidiol; a
- bod y Mesur arfaethedig yn ddichonadwy ac y gall wireddu ei nod.

110. Roedd yn amlwg o'r dystiolaeth a ddaeth i law fod lefelau amrywiol o gefnogaeth i'r Mesur arfaethedig. Nodwn fod lleiafrif o'r rhai a roddodd dystiolaeth yn llwyr gefnogi nod ac amcanion cyffredinol y Mesur arfaethedig. Cafodd y gefnogaeth honno ei rhoi'n rhannol ar y sail nad yw'r trefniadau presennol yn ddigon tryloyw, neu y gellid gwella'r trefniadau hynny. Hefyd, awgrymwyd y gallai'r Mesur arfaethedig helpu i ddatblygu seilwaith ailgylchu lleol a helpu i atal gwastraff rhag cael ei waredu'n anghyfreithlon mewn gwledydd eraill.

111. Nodwn nad oedd y mwyafrif o'r rhai a roddodd dystiolaeth yn cefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig, a bod rhai yn gwrthwynebu gweithredu deddfwriaethol yn gryf. Wrth wrthwynebu'r deddfwriaeth, ymysg y rhesymau a roddwyd roedd yr awgrym fod y Mesur arfaethedig wedi'i seilio ar y dybiaeth nad oedd dim budd mewn allforio gwastraff i'w ailgylchu; y gallai danseilio hyder y cyhoedd mewn ailgylchu; ac nad oedd yn cydnabod cymhlethdod y farchnad ar gyfer deunyddiau ailgylchu. Hefyd, dadleuai'r rhai a oedd yn cynrychioli llywodraeth leol eu bod eisoes yn darparu cymaint o wybodaeth â phosibl am gyrchfan terfynol gwastraff ac y byddai'r Mesur arfaethedig yn faich gweinyddol dianghenraid.

112. Nodwn farn y Gweinidog y byddai modd cyflawni nod y Mesur arfaethedig drwy annog awdurdodau lleol i gyhoeddi gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio i'w adfer. Pe na bai hynny'n llwyddiant, awgrymodd y gellid defnyddio pwerau presennol Gweinidogion Cymru i'w gwneud yn ofynnol i'r awdurdodau lleol ddarparu gwybodaeth o'r fath.

¹²⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 39, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

113. Ni waeth beth oedd eu safbwynt cyffredinol ynglŷn â'r Mesur arfaethedig, nodwn i'r rhan fwyaf o'r rhai a roddodd dystiolaeth godi pryderon ynglŷn â'r goblygiadau ymarferol ac ariannol i awdurdodau lleol ac eraill wrth gyflawni gofynion y ddeddfwriaeth.

114. Rydym yn cydnabod y dystiolaeth a ddaeth i law am y diffyg tryloywder yn y trefniadau presennol o ran y ffordd y mae awdurdodau lleol yn delio â deunydd ailgylchu, yn enwedig y deunydd sy'n cael i allforio i'w adfer. Rydym yn derbyn felly fod modd gwneud gwelliannau yn y cyswllt hwn ac y dylai hynny ddigwydd. Yn wyneb hynny, **rydym yn llwyr gefnogi nod y Mesur arfaethedig**. Fodd bynnag, ni chredwn fod y Mesur arfaethedig yn angenrheidiol i wireddu ei nod, ac awgrymw'n fod modd gwireddu'r nod heb greu deddfwriaeth. Ar ben hynny, rydym yn amau nad y Mesur arfaethedig yw'r ffordd fwyaf priodol nac effeithiol o ddenu cymunedau lleol i ymddiddori yn yr agenda ailgylchu ehangach. Yn olaf, rydym yn pryderu y byddai'r Mesur arfaethedig yn rhoi baich ychwanegol a dianghenraid ar awdurdodau lleol ac nad yw'n cynrychioli defnydd effeithlon nac effeithiol o adnoddau. Am y rhesymau hyn, **ni allwn gefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig**. Fodd bynnag, mae Mohammed Ashgar AC wedi ei gwneud yn glir ei fod yn cefnogi nod ac egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig.

115. Nodir manylion pellach am sut y daethom i'n penderfyniad ynglŷn ag egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig isod.

116. Nodwn mai'r prif gyfiawnhad am y Mesur arfaethedig a gyflwynwyd gan yr Aelod sy'n gyfrifol yw nad yw'r trefniadau presennol o ran y ffordd y mae awdurdodau lleol yn delio â deunydd ailgylchu, yn enwedig pan gaiff gwastraff ei gludo y tu allan i CE ac EFTA i'w adfer, yn ddigon tryloyw ac nad yw ond yn iawn a phriodol fod y cyhoedd yn cael gwybodaeth lawn am yr hyn sy'n digwydd i'w deunydd ailgylchu. Rydym yn derbyn nad oes digon o wybodaeth ar gael i'r cyhoedd ar hyn o bryd am wastraff sy'n cael ei allforio i'w adfer ac rydym yn cytuno felly fod modd gwneud gwelliannau yn y cyswllt hwn ac y dylai hynny ddigwydd. Fodd bynnag, teimlwn yn gryf fod modd cyflawni hyn heb fod angen y Mesur arfaethedig. Fe'n calonogir gan dystiolaeth y Gweinidog a chroesawn yr ymrwymiad y mae wedi'i roi i ymchwilio ymhellach i drefn wirfoddol i awdurdodau lleol gyflwyno gwybodaeth am allforion gwastraff. Credwn fod yr ymateb hwnnw'n un cymesur a'i fod yn ffordd synhwyrol ymlaen. I'r perwyl hwn, anogwn y Gweinidog i ddechrau gweithio gyda'r awdurdodau lleol ar y mater hwn cyn gynted ag sy'n ymarferol. Yn dilyn o hynny, rydym yn fodlon y gallai pwerau presennol Gweinidogion Cymru o dan adran 30 o *Ddeddf Gwastraff a Masnachu Allyriadau 2003* gael eu defnyddio i orfodi awdurdodau lleol i ddarparu gwybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio i'w adfer. Rydym yn derbyn y byddai modd defnyddio'r pwerau hyn pe na bai'r drefn wirfoddol a amlinellwyd uchod yn llwyddiant.

117. Rydym yn amau a oes archwaeth ymysg y cyhoedd am y math o wybodaeth y byddai gofyn i awdurdodau lleol ei darparu o dan y Mesur arfaethedig. Mae'r dystiolaeth a ddaeth i law yn awgrymu bod y cyhoedd, mewn termau syml, am gael sicrwydd bod y gwastraff y maent yn ei wahanu ar gyfer ailgylchu yn cael ei ailgylchu ac nad yw'n cael ei anfon i safleoedd tirlenwi. Yn ogystal â chodi cwestiynau ynglŷn â lefel y galw cyhoeddus am wybodaeth am wastraff sy'n cael ei allforio y tu hwnt i CE ac EFTA, rydym yn amau a yw'n rhesymol disgwyl i awdurdodau lleol ddarparu'r lefel o fanylder sy'n ofynnol i fodloni gofynion adran 55A(5). Cawsom dystiolaeth gref iawn i awgrymu y byddai awdurdodau lleol yn ei chael yn eithriadol o anodd, os nad yn amhosibl, bodloni'r gofynion penodol hyn. Rydym yn cydnabod y byddai'n bosibl i'r awdurdodau lleol gael peth o'r wybodaeth angenrheidiol drwy drefniadau contract gyda chwmnïau gwastraff preifat. Fodd bynnag, rydym yn rhannu'r pryder a godwyd mewn tystiolaeth y gallai fod goblygiadau ariannol i'r awdurdodau lleol yn sgil hynny ac y gallai wneud Cymru'n llai deniadol i gwmnïau gwastraff preifat.

118. Er ein bod yn cydnabod bod y Mesur arfaethedig yn darparu ar gyfer amgylchiadau lle nad yw'r wybodaeth hon gan awdurdodau lleol neu lle na allant gael gafael arni, nid ydym wedi ein hargyhoeddi bod gofynion adran 55A(5) yn rhesymol nac yn wir y byddant yn help i wireddu'r nod o fod yn agored a thryloyw. Yn wir, credwn y dylai unrhyw wybodaeth a ddarperir i'r cyhoedd am wastraff sy'n cael ei allforio i'w adfer fod yn ystyrlon, y dylai gael ei chyflwyno mewn ffordd hygrych, ac y dylai gael ei gosod yng nghyd-destun ehangach gwastraff sy'n cael ei ailgylchu i osgoi camddechongli.

119. Yn dilyn o hyn, yn ôl yr Aelod sy'n gyfrifol, y disgwyl yw y bydd y Mesur arfaethedig yn arwain at fwy o ddiddordeb ac, felly, fwy o gyfranogi mewn ailgylchu. Er ein bod yn derbyn bod cynyddu ymwybyddiaeth y cyhoedd o beth i'w ailgylchu a sut mae gwneud hynny yn debygol o gael effaith bositif ar gyfraddau ailgylchu, nid yw'n dilyn o reidrwydd y bydd gwybodaeth benodol am wastraff sy'n cael ei gludo i'w adfer y tu allan i CE ac EFTA yn cael yr un effaith. Yn wir, cawsom dystiolaeth gref i awgrymu bod perygl gwirioneddol y gallai cyhoeddi'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan y Mesur arfaethedig danseilio'r cynnydd a wnaed yng Nghymru hyd yma o ran cyrraedd y targedau ailgylchu. I'r perwyl hwn, rydym yn amau a yw'r Mesur arfaethedig yn gyfrwng priodol i ddenu cymunedau lleol i gymryd rhan mewn ailgylchu.

120. Yn olaf, ar bwynt ehangach, nodwn amseriad y Gorchymyn Cymhwysedd Deddfwriaethol arfaethedig ynghylch Diogelu'r Amgylchedd a Rheoli Gwastraff sydd, yn ôl tystiolaeth y Gweinidog, i fod i gael ei wneud yn gynnar yn 2010. Rydym yn cydnabod y byddai'r Gorchymyn arfaethedig, unwaith y caiff ei wneud, yn rhoi'r pŵer i'r

Cynulliad i gyflwyno Mesur ehangach, a fyddai'n delio nid yn unig â gwastraff trefol ond yn ymestyn i wastraff masnachol a diwydiannol. Hefyd, rydym yn cydnabod y byddai'r Gorchymyn arfaethedig yn rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i'w gwneud yn ofynnol i gwmnïau gwastraff preifat ddarparu gwybodaeth i awdurdodau lleol am gyrchfan terfynol gwastraff.

121. Er ein bod yn nodi'r haerriad a wnaed gan yr Aelod sy'n gyfrifol y gellid diwygio'r Mesur arfaethedig, unwaith y caiff ei basio, er mwyn ehangu ei gwmpas, nid ydym wedi ein hargyhoeddi bod hon yn ffordd addas o weithredu o ystyried bod pŵer ar fin cael ei roi i'r Cynulliad drwy'r Gorchymyn arfaethedig. Serch hynny, rydym yn dal o'r farn nad oes angen deddfwriaeth newydd er mwyn gwneud y ffordd y mae awdurdodau lleol yn delio â deunydd ailgylchu yn fwy agored a thryloyw.

122. Am y rhesymau a nodwyd uchod, **rydym yn argymhell nad yw'r Cynulliad yn cefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig.**

4. Y goblygiadau ariannol

123. Wrth ystyried goblygiadau ariannol y Mesur arfaethedig, roeddem yn ymwybodol fod y Pwyllgor Cyllid wedi dewis ystyried agweddau ariannol y Mesur arfaethedig, yn unol â Rheol Sefydlog 14.2(i). Oherwydd hynny, ac i osgoi dyblygu, ni wnaethom ni ystyried y mater hwn yn fanwl iawn.

124. Codwyd pryder difrifol mewn tystiolaeth ynglŷn â goblygiadau ariannol y Mesur arfaethedig i'r rhai a fyddai'n ei weithredu, yn enwedig yr awdurdodau lleol.

125. Dadleuodd y rhan fwyaf o'r rhai a roddodd dystiolaeth y byddai angen adnoddau sylweddol i alluogi awdurdodau lleol i fodloni gofynion y Mesur arfaethedig, yn enwedig y gofynion yn adran 55A(5). Daeth y dystiolaeth hon nid yn unig o du llywodraeth leol ond gan y rhai a oedd yn cynrychioli'r sector gwastraff preifat, a oedd hefyd yn awgrymu y byddai goblygiadau cost i gwmnïau wrth ddarparu gwybodaeth i awdurdodau lleol.¹²⁵

126. Wrth ymdrin â hyn, dywedodd Cyngor Sir Powys:

“...there will be a much higher level of effort required to get the level of detail required from organisations that are likely to be unwilling, or unable, to provide the information.”¹²⁶

127. Yn yr un modd, dywedodd Grŵp Gwastraff Cymdeithas Syrfewyr Sirol Cymru:

“[there will be] a significant amount of time required to chase additional information on the final destinations...”¹²⁷

128. Haerodd Veolia hefyd:

“The data recording could be complex and expensive for all parties. We suspect that the final cost to local authority will be significantly higher as a result of these measures.”¹²⁸

129. Fel y crybwyllwyd cyn hyn, awgrymwyd y gallai ailnegodi contractau gyda chwmnïau gwastraff preifat olygu goblygiadau ariannol i'r awdurdodau lleol.¹²⁹ Yn ogystal â chostau gweinyddol, codwyd pryder mewn tystiolaeth y gallai awdurdodau lleol gael pris is am eu deunydd ailgylchu, ac y câi hynny effaith ar eu cyllidebau.¹³⁰

¹²⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 69, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig, SWR1, SWR4, SWR6, SWR7, SWR8, SWR9, SWR10, SWR11, ac SWR12.

¹²⁶ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR8.

¹²⁷ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR12.

¹²⁸ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR6.

¹²⁹ Cofnod y Trafodion, paragraffau 16 – 18, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹³⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 16, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a thystiolaeth ysgrifenedig, SWR19.

130. Awgrymodd nifer o'r rhai a oedd yn rhoi tystiolaeth y byddai cost i'r awdurdodau lleol o ran coladu, dadansoddi ac ymateb i sylwadau a gâi eu cyflwyno gan y cyhoedd o dan adran 55B(3) a (5).¹³¹ Yn ei thystiolaeth, dadleuodd CLILC fod cost y Mesur arfaethedig yn cael ei hamcangyfrif ar oddeutu £700,000. Byddai hyn yn darparu adnodd a fyddai'n cyfateb i un aelod staff amser llawn i bob awdurdod lleol. Dywedodd:

“New staff would need to be recruited to deliver on this Measure and we would look to the Welsh Assembly Government to put additional fund into either the [local government revenue] settlement or Sustainable Waste Management Grant to cover the costs.”¹³²

131. Cododd eraill hefyd a oedd yn cynrychioli llywodraeth leol yr angen i Lywodraeth Cymru gwrdd â chost y Mesur arfaethedig.¹³³

132. Wrth ymdrin â goblygiadau ariannol y Mesur arfaethedig, awgrymodd y Gweinidog eu bod yn anodd eu hasesu a ‘the costs would vary between local authorities, depending on the complexity of their arrangements’. Aeth ymlaen i haeru y byddai'r amcangyfrif o'r gost lawn oddeutu £350,000 y flwyddyn.¹³⁴

133. Eglurodd y Gweinidog y byddai angen i gost y Mesur arfaethedig gael ei chyllido'n llawn gan Lywodraeth Cymru. Dywedodd:

“There is currently no budget provision for this, so funds would need to be diverted from other initiatives, possibly displacing activities set out in the ‘Towards Zero Waste’ Strategy...”¹³⁵

134. Haerodd y Gweinidog y byddai cost y gwelliannau technegol i WasteDataFlow i ganiatáu i'r awdurdodau lleol gyflwyno gwybodaeth berthnasol yn wirfoddol oddeutu £20,000, a bod honno'n gost y gallai Llywodraeth Cymru ‘quite easily meet’.¹³⁶ Eto, dadleuodd bod modd gwireddu nod y Mesur arfaethedig ‘by other means and at a low cost’.¹³⁷

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

135. Yn y Memorandwm Esboniadol, dywed Nerys Evans AC:

¹³¹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR8 ac SWR12.

¹³² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR11.

¹³³ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR9 ac SWR11.

¹³⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 69, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹³⁵ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR14.

¹³⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 69, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹³⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 71, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

“Awdurdodau lleol yng Nghymru fydd yn gyfrifol am fwy neu lai’r holl gostau.”¹³⁸

136. Roedd o’r farn fod yr amcangyfrif o £700,000 a ddarparwyd gan CLILC yn ‘amheus’ ac aeth ymlaen i egluro:

“...ac ni ragwelir y byddai angen un aelod o staff amser-llawn ym mhob awdurdod lleol i wneud y gwaith hwn. Yn benodol, am fod hyn yn un o’r gofynion mewn adroddiadau blynyddol, disgwylir i’r gwaith gael ei grynhoi ar un adeg o’r flwyddyn, gyda diweddariadau misol oddi wrth y proseswyr.”¹³⁹

137. Yn ei thystiolaeth, parhaodd Nerys Evans AC i ddadlau y byddai cost y Mesur arfaethedig yn ‘negligible’ ac y gallai’r dasg o’i weithredu ‘be easily incorporated’ ym maich gwaith staff presennol yr awdurdodau lleol.¹⁴⁰

Ein barn ni

138. Mae’r dystiolaeth a ddaeth i law yn dangos bod pryder ynglŷn â’r goblygiadau ariannol i awdurdodau lleol wrth fodloni gofynion y Mesur arfaethedig, yn enwedig y gofyniad a geir yn adran 55A(5). Nodwn fod yr amcangyfrif o’r gost o weithredu’r Mesur arfaethedig yn amrywio o gost ddibwys i £700,000. Ar sail y dystiolaeth a ddaeth i law, credwn fod cost y Mesur arfaethedig yn debygol o fod yn uwch na’r amcangyfrif gwreiddiol a ddarparwyd gan Nerys Evans AC. Yn wyneb ein penderfyniad i beidio â chefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig, ni chredwn ei bod yn briodol gwneud unrhyw argymhellion ynglŷn â’i oblygiadau ariannol

¹³⁸ Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i’w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â’r Trefniadau) (Cymru), Memorandwm Esboniadol, MPM-07-EM-S1, paragraff 9.3.

¹³⁹ Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i’w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â’r Trefniadau) (Cymru), Memorandwm Esboniadol, MPM-07-EM-S1, paragraff 9.5.

¹⁴⁰ Cofnod y Trafodion, paragraffau 95 – 97, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

5. Materion eraill

139. O ystyried nad ydym yn cefnogi egwyddorion cyffredinol y Mesur arfaethedig, ni chredwn ei bod yn briodol nac yn wir yn angenrheidiol cynnig sylwadau ar faterion eraill a godwyd yn ystod ein gwaith. Serch hynny, rydym yn cydnabod y dystiolaeth a ddaeth i law ynglŷn â'r materion hyn ac rydym wedi cynnwys crynodeb o'r dystiolaeth hon isod er mwyn bod yn gyflawn.

140. Pe bai'r Mesur arfaethedig yn mynd y tu hwnt i Gyfnod 1, anogwn yr Aelod sy'n gyfrifol i roi ystyriaeth ddyledus i'r dystiolaeth a ddaeth i law oddi wrth randdeiliaid.

(a) Gofyniad ar awdurdodau lleol i gymryd 'camau rhesymol' i gael y wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5)

141. Mae'n ofynnol yn ôl Adran 55A(8) fod awdurdod, wrth baratoi datganiad, yn cymryd 'camau rhesymol' i gael gafael ar y wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5). Yn ôl adran 55A(9), mewn achosion lle na all awdurdod ddarparu'r wybodaeth ofynnol, rhaid iddo gynnwys yn ei ddatganiad y camau a gymerwyd i geisio'r wybodaeth.

142. Roedd yn amlwg yn y dystiolaeth fod dryswch ynglŷn ag ystyr 'camau rhesymol' a sut y câi hynny ei weithredu'n ymarferol. Cododd nifer o'r rhai a roddodd dystiolaeth bryderon fod lle i ddehongli'r term ac, felly, y byddai modd ei herio'n gyfreithiol.

143. Cododd CLILC gwestiynau ynglŷn â pha gamau y byddai angen i awdurdod lleol eu cymryd i fodloni'r gofyniad i gymryd 'camau rhesymol' i geisio'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan adran 55A(5). Dywedodd:

“...what are ‘reasonable steps’? If an authority does not hold certain types of information, it can ask for and seek that information from contractors that it is dealing with. Is that a reasonable enough step? If it asks and does not get the information, has it done enough, or does it need to take that matter further? Should it take it up more formally with the company, perhaps take legal action or renegotiate the contracts? What would be reasonable?”¹⁴¹

144. Wrth ymdrin ag i ba raddau yr oedd cynnwys adran 55A(8) yn mynd i'r afael â'i phryder ynglŷn â gallu awdurdodau lleol i fodloni gofyniad adran 55A(5), dywedodd CLILC:

¹⁴¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 63, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

“It depends very much on how far an authority is expected to go to get the information and the cost benefit.”¹⁴²

145. Haerodd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol fod cynnwys y term ‘camau rhesymol’ yn ‘recipe for legal confusion’.¹⁴³

146. Credai Cylch mai ‘get out clause’ oedd adran 55A(8), y gallai ei gynnwys danseilio effeithiolrwydd y Mesur arfaethedig ac, fel y cyfryw, y dylai gael ei ddileu.¹⁴⁴

147. Yn ei thystiolaeth, croesawodd y Gweinidog y ffaith fod darpariaeth adran 55A(8) wedi cael ei chynnwys a dywedodd:

“I was pleased to see that the proposed Measure was amended to ensure that local authorities take reasonable steps. However, it also exposes the difficulties, because the amendment that refers to reasonable steps is a pragmatic amendment.”¹⁴⁵

148. Er gwaethaf yr uchod, aeth cynghorydd cyfreithiol y Gweinidog ymlaen i egluro’r anawsterau wrth benderfynu beth sy’n ‘gamau rhesymol’. Dywedodd:

“...it is difficult to say what might constitute reasonable steps. Clearly, some steps would have to be taken. I do not know whether it would be considered reasonable to amend contracts to require the other party to it to provide any information that it holds. There is a chance that that might be viewed as reasonable but, in the end, it all comes down to what a court would conclude was reasonable in the circumstances.

“There is then the question of whether it would be reasonable for a local authority to require some person with whom it contracts to contract with someone further down the chain to provide the information in turn, so that it could then be provided to the local authority, but I think that we are getting a bit further away from what may or may not be considered reasonable.”¹⁴⁶

Tystiolaeth gan yr Aelod sy’n gyfrifol

149. Yn ei thystiolaeth, eglurodd Cynghorydd Cyfreithiol Nerys Evans AC fod y Mesur arfaethedig ‘accepts that a local authority may not always have all the information needed’ a’i fod yn cynnwys darpariaeth i adlewyrchu hynny, sef adran 55A(8) a (9).¹⁴⁷ Aeth ymlaen i ddweud:

¹⁴² Cofnod y Trafodion, paragraff 63, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁴³ Cofnod y Trafodion, paragraff 113, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁴⁴ Cofnod y Trafodion, paragraffau 208 - 211, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁴⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 43, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁴⁶ Cofnod y Trafodion, paragraffau 44 - 55, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁴⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 110, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

“There is nothing unusual about the term, ‘reasonable steps’; it is commonly used in primary and secondary legislation. There are at least seven examples in the Environmental Protection Act 1990...”¹⁴⁸

Ac

“If a local authority is unable to provide the information on a particular matter, the new proposed section 55A(9) requires the authority to explain the steps that it has taken. The public will then be able to judge whether those steps are reasonable. In the highly unlikely event that a local authority has failed to take reasonable steps to obtain the information, I agree that its failure would be open to challenge in the courts, but provided that a local authority had acted in good faith, in my opinion, it would be highly unlikely for it to be found not to have taken reasonable steps to obtain the information. That is consistent with the spirit of the proposed Measure, namely not to place overly onerous burdens on the local authorities, but to improve the transparency in their decision making.”¹⁴⁹

(b) Gofyniad ar awdurdodau lleol i gyhoeddi'r datganiad ar eu gwefannau

150. Roedd mwyafrif y rhai a gynigiodd sylwadau ar adran 55B(1) yn amau a oedd cyhoeddi'r datganiad ar wefan awdurdod lleol yn ffordd effeithiol o gynnwys y cyhoedd yn y trefniadau a wneir gan awdurdodau lleol o ran y ffordd y maent yn delio â deunydd ailgylchu. Dywedodd CLILC:

“...only a limited number of people will find [the information] useful and will go to the website to seek it out; whether it would attract the attention of the majority of the public is a questionable point.”¹⁵⁰

151. Er nad ymdriniodd y Gweinidog yn uniongyrchol â gofyniad adran 55B, pwysleisiodd bwysigrwydd ennyn diddordeb y cyhoedd yn y drafodaeth ehangach ynglŷn â gwastraff, yn cynnwys manteision amgylcheddol ailgylchu, pa le bynnag y mae'n digwydd.¹⁵¹ Ar ran y Gweinidog, eglurodd Pennaeth Strategaeth Gwastraff Llywodraeth Cymru fod blaenoriaeth yn cael ei rhoi i gynorthwyo'r awdurdodau

¹⁴⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 110, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁴⁹ Cofnod y Trafodion, paragraff 111, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁵⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 69, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁵¹ Llythyr gan y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai at Gadeirydd Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1, dyddiedig 28 Hydref 2009.

lleol i weithio'n fwy uniongyrchol gyda chymunedau i'w helpu i ddeall manteision ailgylchu.¹⁵² Yn gysylltiedig â hyn, haerodd CLILC:

“Activities such as pro-active consultation, engagement on service changes and new facilities and doorstepping to explain to people about why waste is important are far more direct routes of community involvement and will have more of an impact than a statement on a website.”¹⁵³

152. Yn yr un modd, dadleuodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili:

“We believe that community involvement in local authority recycling arrangements would be better achieved through pro-active communication campaigns at both a local and national level. The Authority supports the work being conducted by organisations such as Waste Awareness Wales and believes that more direct routes of community involvement will have a greater impact than a statement on a website.”¹⁵⁴

153. Dadleuodd nifer o'r rhai a oedd yn cynrychioli llywodraeth leol fod paratoi ac yna gyhoeddi'r datganiad yn 'needless duplication' ac y dylid defnyddio WasteDataFlow i gofnodi a chyhoeddi'r wybodaeth ofynnol.¹⁵⁵ Awgrymwyd hefyd, os oedd angen gwaith pellach i gyhoeddi'r wybodaeth, y dylai gael ei wneud un ai gan Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru neu gan Lywodraeth Cymru. Yn yr un modd, dywedodd Grŵp Gwastraff Cymdeithas Syrffewyr Sirol Cymru:

“The suggested publication of a statement on an authorities' website is viewed as ineffective. Waste Data Flow is used by all authorities to track waste movements. It would be more effective that the information [required under the proposed Measure] is entered into WDF. The information could then be collated at a national level through the Environment Agency and a national report issued. This would ensure consistency of reporting and, if combined with other reports such as the Landfill Allowance Scheme Annual Report, provide additional background information on waste management.”¹⁵⁶

154. Eglurodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y gallai WasteDataFlow gael ei haddasu a'i defnyddio gan yr awdurdodau lleol fel ffordd o gipio'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan y Mesur arfaethedig, er y byddai goblygiadau ariannol i hyn.¹⁵⁷ Er gwaethaf hyn,

¹⁵² Cofnod y Trafodion, paragraff 52, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁵³ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR11.

¹⁵⁴ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR4.

¹⁵⁵ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR1, SWR4, SWR8, SWR11, ac SWR12.

¹⁵⁶ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR12.

¹⁵⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 14 - 15, a 18, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

ailadroddodd na ellid dibynnu ar WasteDataFlow fel cyfrwng i sicrhau bod y wybodaeth hon yn cael ei darparu i'r cyhoedd.¹⁵⁸

155. Yn yr un modd, eglurodd y Gweinidog fod yr adroddiad gan Enviros Consulting Limited¹⁵⁹ wedi canfod y byddai modd addasu WasteDataFlow i hwyluso'r drefn o adrodd ar gyrchfan terfynol deunydd ailgylchu sy'n cael ei gludo y tu allan i CE ac EFTA ar gost o oddeutu £20,000.¹⁶⁰ Fodd bynnag, cydnabu:

“...most members of the public will be completely unaware of the information reported through WasteDataFlow, unless it is extracted and presented in an accessible format.”¹⁶¹

156. Teimlai Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y dylai ystyriaeth gael ei rhoi i ddefnyddio mecanweithiau eraill i ryddhau'r wybodaeth sy'n ofynnol o dan y Mesur arfaethedig i'r cyhoedd, yn arbennig cyfryngau lleol a chylchlythyron awdurdodau lleol.¹⁶² Awgrymodd hefyd y gellid defnyddio Datganiad Gwastraff Trefol Blyneddol Llywodraeth Cymru 'as a means of sharing this information on an all Wales basis'.¹⁶³

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

157. Yn ei thystiolaeth, eglurodd Nerys Evans AC fod y penderfyniad i gyfyngu cyhoeddi'r datganiad i wefannau awdurdodau lleol wedi'i seilio ar yr angen i leihau'r costau i'r eithaf a phwysleisiodd yr angen i sicrhau nad yw'r Mesur arfaethedig yn ormod o faich ar yr awdurdodau lleol.¹⁶⁴

158. Aeth ymlaen i awgrymu, unwaith y câi gwybodaeth ei darparu gan yr awdurdodau lleol, ei bod yn debygol y byddai 'grwpiau a sefydliadau [sy'n] ... cymryd diddordeb yn y maes hwn' yn ceisio ffyrdd o sicrhau ei bod ar gael i'r cyhoedd yn fwy eang fel rhan o'u gwaith.¹⁶⁵

159. Er gwaethaf yr uchod, awgrymodd Nerys Evans y dylai awdurdodau lleol, fel 'lleiafswm', fodloni'r gofyniad i gyhoeddi'r datganiad ar eu gwefannau. Aeth ymlaen i ddweud y byddai'n ystyried ymestyn y gofyniad i gynnwys mecanweithiau eraill yng ngoleuni argymhellion y Pwyllgor.

¹⁵⁸ Cofnod y Trafodion, paragraff 15, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁵⁹ Enviros - yr oedd hi wedi'i gomisiynu i archwilio'r defnydd posibl o WasteDataFlow i helpu i wireddu nod y Mesur arfaethedig

¹⁶⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 69, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁶¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 9, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁶² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5.

¹⁶³ Cofnod y Trafodion, paragraff 85, 1 Hydref, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁶⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 103, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1; a Chofnod y Trafodion, paragraffau 121 - 123, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁶⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 123, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

(c) Darpariaeth mewn perthynas â'r gwahoddiad i'r cyhoedd i gyflwyno sylwadau 'yn ymwneud â'r egwyddor agosrwydd'

160. Yn ei thystiolaeth i'r Pwyllgor, cododd CLILC bryder ynglŷn â defnyddio'r 'egwyddor agosrwydd' fel sail i benderfynu pa mor briodol yw trefniadau awdurdodau lleol i ddelio â deunydd ailgylchu. Dywedodd:

"...it does not necessarily follow that dealing with waste locally is best economically, socially and environmentally. There is the proximity principle and certainly, for a lot of residual waste, you want to get rid of it as close to home as possible. When you talk about the recycle markets, however, they are more international, and you have to negotiate with the contractors where you will get a deal...

"If you want the most environmentally advantageous solution, you will want to ensure that where you take the recycle and the contractor that you deal with will, as far as possible, be closed-loop recycling, rather than materials going off and being used for a form of recycling that is perhaps not in the best environmental interests."¹⁶⁶

161. Yn gysylltiedig â'r uchod, dywedodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru:

"In general the proximity principle is a guiding principle. It should not be applied rigidly or hard and fast. It really does need to be looked at, to work out the most appropriate environmental option for each individual material and circumstance."¹⁶⁷

162. Roedd dryswch yn y dystiolaeth ynglŷn â'r diffiniad o'r 'egwyddor agosrwydd' sy'n cael ei ddarparu yn adran 55B(4) o'r Mesur arfaethedig.

163. Yn ei dystiolaeth, dywedodd WRAP y dylid dileu cyfeiriadau at 'yr egwyddor agosrwydd'. Haerodd nad yw'r 'egwyddor agosrwydd', fel y'i diffinnir mewn deddfwriaeth Ewropeaidd, yn gymwys i wastraff sy'n cael ei gludo er mwyn ei adfer ac nad yw, felly, yn gymwys i'r Mesur arfaethedig, sy'n ymdrin yn benodol â chludo gwastraff i'w adfer.¹⁶⁸

164. Ar bwynt cysylltiol, cododd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol bryder fod y diffiniad o'r 'egwyddor agosrwydd' yn creu 'undesirable ambiguity between domestic and EU legal text'.¹⁶⁹ Hefyd, haerodd:

¹⁶⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 93, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁶⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 93, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁶⁸ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR2 ac SWR2a.

¹⁶⁹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR7.

“If this law comes into effect before the new waste framework directive in December 2010, then it must rely on the definitions in the current waste framework directive. In that current directive the legal concept of proximity relates only to disposal, while this proposed Welsh law relates to one aspect of recovery, namely recycling.”¹⁷⁰

165. Er mwyn i'r cyhoedd gyflwyno sylwadau ystyrlon o dan adran 55B(3), gofynnwyd i'r Gweinidog a oedd o'r farn y byddai angen i'r cyhoedd fod â dealltwriaeth glir o reoli gwastraff yn gyffredinol, a gwybodaeth am leoliad cyfleusterau ailgylchu yn benodol. Wrth ymdrin â hyn, dywedodd y Gweinidog:

“It is reasonable to expect the public and the business community to make representations on the proximity principle if it is explained appropriately.”¹⁷¹

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

166. Yn ei thystiolaeth, amddiffynnodd Nerys Evans AC y cyfeiriad a oedd wedi'i gynnwys at yr 'egwyddor agosrwydd' fel sail y dylai'r cyhoedd wneud sylwadau arni ynglŷn â'r trefniadau y mae awdurdodau lleol yn eu gwneud yng nghyswllt eu deunydd ailgylchu. Dywedodd:

“Mae ein pwyslais ar yr egwyddor agosrwydd yn y Mesur arfaethedig yn cyd-fynd â holl bolisiau Llywodraeth y Cynulliad sy'n ymwneud â gwastraff a holl reoliadau a chyfarwyddebau'r UE yn ymwneud â gwastraff. Nid yw'n anghyffredin; un o elfennau allweddol polisi ailgylchu yw ein bod yn ceisio delio gyda'r deunydd ailgylchu mor agos ag y bo modd at ei bwynt cynhyrchu.”¹⁷²

167. Hefyd, cydnabu Nerys Evans AC nad yr 'egwyddor agosrwydd' oedd yr unig ystyriaeth i awdurdodau lleol pan fyddant yn trefnu i ddelio â'u deunydd ailgylchu.¹⁷³ Aeth ymlaen i awgrymu, er bod darpariaeth benodol ar gyfer yr 'egwyddor agosrwydd' yn adran 55B(3), nad 'yw hynny'n atal y cyhoedd rhag cyflwyno sylwadau ar unrhyw faterion eraill'.¹⁷⁴

168. Wrth ymateb i bryderon ynglŷn â'r diffiniad o'r 'egwyddor agosrwydd' sy'n cael ei ddarparu yn y Mesur arfaethedig, eglurodd Cynghorydd Cyfreithiol Nerys Evans AC:

¹⁷⁰ Cofnod y Trafodion, paragraff 128, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷¹ Cofnod y Trafodion, paragraff 55, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷² Cofnod y Trafodion, paragraff 132, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷³ Cofnod y Trafodion, paragraff 136, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷⁴ Ibid.

“Pan gafodd y Mesur arfaethedig ei ddrafftio'n wreiddiol, y gyfarwyddeb Ewropeaidd fwyaf perthnasol, y cyfeirir ati yn y Mesur arfaethedig, oedd y gyfarwyddeb fframwaith gwastraff. Ers hynny, mae cyfarwyddeb newydd wedi'i chyhoeddi, y gyfarwyddeb fframwaith gwastraff ddiwygiedig, y mae'n rhaid ei throsi i gyfraith ddomestig erbyn Rhagfyr 2010. Mae'r gyfarwyddeb ddiwygiedig yn delio'n fanylach gyda'r diffiniadau o 'adfer' a 'gwaredu' gwastraff.”¹⁷⁵

169. Aeth ymlaen i egluro, pe bai'r Mesur arfaethedig yn mynd ymlaen i Gyfnod 2, y gellid diwygio'r diffiniad o'r 'egwyddor agosrwydd' i adlewyrchu'r Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff ddiwygiedig.¹⁷⁶

170. Dadleuai Nerys Evans AC fod 'y cyhoedd yn deall ystyr ymarferol yr egwyddor [agosrwydd]' ac na fyddai gwybodaeth ehangach o faterion rheoli gwastraff a gwybodaeth benodol am gyfleusterau lleol yn 'amod ar gyfer cyflwyno sylwadau'. Awgrymodd hefyd ei bod yn annhebygol y byddai awdurdodau lleol yn cyhoeddi'r wybodaeth ofynnol heb ddarparu'r cyd-destun angenrheidiol a fyddai'n fodd i egluro'u penderfyniad i allforio.¹⁷⁷

(d) Gofyniad ar awdurdodau lleol i 'roi sylw i' sylwadau a wneir gan y cyhoedd o dan adran 55B(3)

171. Cafwyd barn gymysg gan y rhai a gynigiodd sylwadau uniongyrchol ar y gofyniad ar awdurdodau lleol i 'roi sylw i' sylwadau a wneir gan y cyhoedd ynglŷn â threfniadau a wnaed i gludo gwastraff y tu hwnt i CE ac EFTA i gael ei adfer.

172. Yn ei thystiolaeth, awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y dylai awdurdodau lleol roi sylw i sylwadau 'as part of a broader strategic level of waste planning'.¹⁷⁸

173. Pwysleisiodd CLILC y dylai awdurdodau lleol, fel cyrff sy'n cael eu hethol yn ddemocrataidd, fod yn gyfrifol am wneud penderfyniadau ar y lefel lleol. Aeth ymlaen i awgrymu y gallai problemau godi pe bai awgrymiadau gan y cyhoedd ynglŷn â'r trefniadau ar gyfer y dyfodol yn groes i Strategaeth Gwastraff Llywodraeth Cymru. Ar ben hynny, cododd CLILC bryderon y gallai sylwadau gan y cyhoedd fod yn seiliedig ar wybodaeth anghywir, o ystyried yr anawsterau a wynebir gan awdurdodau lleol yn darparu'r wybodaeth fanwl sy'n ofynnol o dan y Mesur arfaethedig.¹⁷⁹ Yn olaf, tynnodd sylw at y ffaith fod gan awdurdodau lleol:

¹⁷⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 126, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷⁶ Cofnod y Trafodion, paragraffau 126 - 130, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷⁷ Cofnod y Trafodion, paragraffau 142 - 144, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷⁸ Cofnod y Trafodion, paragraffau 94 - 95, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁷⁹ Cofnod y Trafodion, paragraffau 74 - 75, 24 Medi 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

“...a limited role to play in securing markets for recyclate – they do not always deal with the end processor so representations may have very little impact.”¹⁸⁰

174. Codwyd y mater hwn hefyd mewn tystiolaeth gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili.¹⁸¹

175. Wrth ymdrin ag adran 55B(3), dywedodd Cyngor Sir Powys:

“Powys supports the involvement of residents in waste management activities. However, the authority feel that inviting and having regard to representations to the destination of wastes as outlined has the potential to do more damage than good regarding local authority recycling activities. As proposed in the Measure the engagement would be unstructured and is likely to give rise to adverse publicity. It will also raise expectations that the local authority can act on representations when the reality is such that local markets for recyclate is immature and needs substantial investment for local authorities to have real choice in where they send their materials.”¹⁸²

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

176. Yn ei thystiolaeth, eglurodd Nerys Evans AC:

“...because of the complexities involved [in making decisions about where waste is sent for recycling], it is reasonable to expect local authorities to have regard to those representations, but the proposed Measure leaves it to local authorities to decide how to define that. They are not bound by it, but they have to take it into account.”¹⁸³

177. Aeth ymlaen i ailadrodd mai mater i'r awdurdod lleol, yn y pen draw, yw sut yr oedd yn ymateb i sylwadau a gâi eu gwneud gan y cyhoedd o dan adran 55B(3).¹⁸⁴

(e) Monitro a rheoleiddio

178. Yn ei thystiolaeth i'r Pwyllgor, tynnodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru sylw at y ffaith nad yw'r Mesur arfaethedig yn cynnwys unrhyw ddarpariaethau monitro na rheoleiddio.¹⁸⁵ Awgrymodd y gallai hyn danseilio effeithiolrwydd y Mesur arfaethedig a dywedodd:

¹⁸⁰ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR11.

¹⁸¹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR4.

¹⁸² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR8.

¹⁸³ Cofnod y Trafodion, paragraff 121, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁸⁴ Cofnod y Trafodion, paragraff 122 - 123, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁸⁵ Cofnod y Trafodion, paragraff 20, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

“[The proposed Measure] makes it unclear as to whether there are any teeth behind it, because, if local authorities do not comply, who is going to do anything about it?”

“It does not stipulate the monitoring authority or powers for Assembly officials, so it is a bit unclear.”¹⁸⁶

179. Yn gysylltiedig â hyn, eglurodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru mai hi, fel yr awdurdod rheoleiddio i weithrediadau rheoli gwastaff, sy'n gyfrifol am wirio'r wybodaeth sy'n cael ei darparu gan awdurdodau lleol drwy WasteDataFlow. Cododd bryderon nad yw'r Mesur arfaethedig yn darparu ar gyfer gwirio'r wybodaeth y mae'n ofynnol i'r awdurdodau lleol ei chyhoeddi o dan adran 55A(5).¹⁸⁷

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

180. Yn ei thystiolaeth, eglurodd Nerys Evans AC y byddai cynnwys darpariaeth reoleiddio yn y Mesur arfaethedig y tu allan i gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad ar hyn o bryd. Ailadroddodd fod cymhwysedd deddfwriaethol y Mesur arfaethedig yn deillio o Fater 12.5, sy'n delio â sut mae llywodraeth leol yn ymgymryd â'i gwaith ac yn ei wella.¹⁸⁸

(f) Canlyniadau posibl eraill y Mesur arfaethedig

181. Cododd nifer o'r rhai a oedd yn rhoi dystiolaeth bryder y byddai'r Mesur arfaethedig yn golygu mwy o bwysau ar awdurdodau lleol i roi'r gorau i allforio gwastraff y tu allan i CE ac EFTA, un ai oherwydd sylw negyddol yn y cyfryngau, neu oherwydd yr anawsterau i gyflawni gofynion y Mesur arfaethedig mewn perthynas â darparu gwybodaeth.¹⁸⁹ Yn wir, awgrymodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y dylid cymryd camau, os caiff y Mesur arfaethedig ei basio, 'to ensure that local authorities do not stop sending material overseas as a result of difficulties in obtaining the data required as this is against the core principles of the waste strategy'.¹⁹⁰

182. Hefyd, awgrymwyd y byddai pwysau 'gwleidyddol' yn cael ei roi ar yr awdurdodau lleol i roi'r gorau i allforio gwastraff.

183. Ar ben hynny, haerodd y Gymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol a Voelia y byddai'r Mesur arfaethedig yn golygu y byddai pwysau'n cael eu rhoi ar awdurdodau lleol i ddefnyddio cyfleusterau domestig sydd efallai yn ddrutach ac yn llai cynaliadwy.

¹⁸⁶ Cofnod y Trafodion, paragraffau 20, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁸⁷ Cofnod y Trafodion, paragraffau 16 - 17, 1 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁸⁸ Cofnod y Trafodion, paragraffau 67 - 68, 15 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

¹⁸⁹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5, SWR6, SWR7

¹⁹⁰ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5.

184. Roedd nifer o'r rhai a roddodd dystiolaeth yn amau a oedd digon o alw am ddeunydd ailgylchu mewn marchnadoedd domestig i ymateb i unrhyw gynnydd a gâi ei achosi gan y Mesur arfaethedig. Dywedodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru:

“...it may not be possible to generate the necessary local markets for recyclates in order to keep apace with demand for local reprocessing of our wastes, especially since demand for secondary material would be largely overseas.”¹⁹¹

185. Yn yr un modd, eglurodd Veolia:

“The UK has little manufacturing business, and we would have difficulty finding uses for all the paper and plastic, even if recycling facilities were to be built.”¹⁹²

186. Awgrymodd Veolia hefyd y gallai'r Mesur arfaethedig arwain at 'an increased use of raw materials in countries such as China and India.'¹⁹³

187. Roedd rhywfaint o dystiolaeth i awgrymu y gallai'r Mesur arfaethedig gael effaith bositif. Oddi wrth Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru y daeth y dystiolaeth honno'n bennaf. Ynddi, dywedodd:

“...the general public are often reluctant to accept a waste reprocessing facility in their locality, due to preconceptions about the potential nuisance and/or impact on human health. Providing the means for more information to be collected and shared with the general public may encourage the population to accept recycling facilities within their neighbourhoods which would be a positive outcome in terms of the development of UK recycling infrastructure.”¹⁹⁴

188. Haerodd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru hefyd:

“The Measure will result in local authorities having a greater understanding of what is happening to their waste which will help prevent waste being illegally disposed in other countries – an area where the Environment Agency has limited control.”¹⁹⁵

189. Roedd y Gweinidog yn derbyn yr haerriad uchod, ond aeth ymlaen i ddadlau 'the Measures that we could take as a Government in terms of regulations would also do that'.¹⁹⁶

¹⁹¹ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5.

¹⁹² Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR6.

¹⁹³ Ibid.

¹⁹⁴ Tystiolaeth ysgrifenedig, SWR5.

¹⁹⁵ Ibid.

¹⁹⁶ Cofnod y Trafodion, paragraff 63, 8 Hydref 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

Tystiolaeth gan yr Aelod sy'n gyfrifol

190. Yn ei thystiolaeth, cydnabu Nerys Evans AC 'there is no capacity in Wales to deal with and recycle all our waste'; fodd bynnag, aeth ymlaen i bwysleisio:

“[I am] not trying to force all local authorities to recycle within their boundaries; this is just to ensure that people know where our waste is recycled.”¹⁹⁷

¹⁹⁷ Cofnod y Trafodion, paragraff 137, 1 Gorffennaf 2009, Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1.

6. Adroddiadau Pwyllgorau eraill y Cynulliad

(i) Adroddiad y Pwyllgor Cyllid

191. Ystyriodd y Pwyllgor Cyllid y Mesur arfaethedig ar 24 Medi ac 8 Hydref 2009 a chyflwynodd ei adroddiad wedyn ar 13 Tachwedd 2009.

Ein barn ni

192. Nodasom adroddiad y Pwyllgor Cyllid.

(ii) Y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth

193. Ystyriod y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth y Mesur arfaethedig ar 23 Medi 2009. Nododd y Pwyllgor mai mater gweinyddol yw'r newidiadau i adran 55C(2) ac y byddai'n fwy priodol arfer y pŵer o dan y weithdrefn negyddol.

Ein barn ni

194. Nodasom adroddiad y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth.

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru)

Rhestr o'r dystiolaeth ysgrifenedig a ddaeth i law

Ymateb	Sefydliad
SWR1	Cyngor Bro Morgannwg
SWR2	Rhaglen Gweithredu'r Cynllun Gwastraff ac Adnoddau (WRAP)
SWR2A	Rhaglen Gweithredu'r Cynllun Gwastraff ac Adnoddau - tystiolaeth atodol
SWR3	Novelis Recycling
SWR4	Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
SWR5	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru
SWR5A	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru -tystiolaeth atodol
SWR5B	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru -Tystiolaeth atodol ychwanegol
SWR6	Gwasanaethau Amgylcheddol Veolia (y DU)
SWR7	Cymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol Cymru
SWR8	Cyngor Sir Powys
SWR9	Cyngor Sir Gwynedd
SWR10	Cyngor Sir Penfro
SWR11	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC)
SWR12	Grŵp Gwastraff Cymdeithas Syrfewyr Sirol Cymru
SWR13	Cylch - Rhwydwaith Ailgylchu Cymunedol Cymru
SWR14	Jane Davidson AC, y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai

Ceir ymatebion i'r ymgynghoriad yn:

http://www.cynulliadcymru.org/bus-home/bus-legislation/bus-leg-measures/bus-legislation-measures-proposed_recycling/lc1_swr_written_responses.htm

Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 1

Mesur Arfaethedig Cludo Gwastraff i'w Adfer (Ymgysylltiad Cymunedau â'r Trefniadau) (Cymru)

Rhestr o'r dystiolaeth lafar

Dyddiad	Tystion
1 Gorffennaf 2009	Yr Aelod sy'n gyfrifol am y Mesur arfaethedig - Nerys Evans AC
24 Medi 2009	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
1 Hydref 2009	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru Cylch
8 Hydref 2009	Y Gweinidogion sy'n gyfrifol am y portffolio - Jane Davidson AC, y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai Cymdeithas Gwasanaethau Amgylcheddol Cymru (ESA) Rhaglen Gweithredu'r Cynllun Gwastraff ac Adnoddau (WRAP)
15 Hydref 2009	Yr Aelod sy'n gyfrifol am y Mesur arfaethedig - Nerys Evans AC

Ceir trawsgrifiadau'r dystiolaeth a roddwyd ar lafar yn:

http://www.cynulliadcymru.org/bus-home/bus-legislation/bus-leg-measures/bus-legislation-measures-proposed_recycling.htm

Jane Davidson AC/AM

Y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai
Minister for Environment, Sustainability and Housing

Llywodraeth Cynulliad Cymru
Welsh Assembly Government

Ein cyf/Our ref LF/JD0096/09

Rosemary Butler AM
Chair
Legislation Commitment No.1
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

28th October 2009

Dear Rosemary,

Proposed Shipment of Waste for Recovery (Community Involvement in Arrangements) (Wales) Measure

Thank you for your letters of 12th and 15th of October regarding the above Measure, both of which are considered in this response.

In your letter of 12th October you identify that section 30 of the Waste and Emissions Trading Act 2003 could not be used to require local authorities to publish information provided by them in accordance with regulations made under that section, and enquire about the types of arrangements which could be put in place to ensure that such information is made available to the public.

If the question is concerned with whether there is a mechanism available to guarantee that such information is made available to the public, then the answer is yes: ultimately, the Assembly Government could itself publish the information in question.

With respect to other arrangements which could be put in place to make such information available to the public, as I mentioned in my evidence to the Committee, there are many ways in which communities can be engaged in the work of their local authorities and I am particularly interested in the approach adopted by Somerset Waste Partnership. It may be that the voluntary adoption of a similar approach by local authorities in Wales could be a more effective, or perhaps complementary, mechanism to engage the interest of local communities in the wider debate about the positive environmental impact of recycling, whether within Wales or beyond, and I would be interested to investigate the feasibility of this approach also.

In your letter of 15 October you seek clarification on my position with respect to the principle of the Measure, as opposed to its aims, and invite a response to the doubt raised by Nerys Evans about the scope of the power to require information under section 30.

With respect to the first point, my statement in Plenary expressing support for the principle of the proposed Measure was not intended to depart in any way from the view I expressed in evidence to the Committee. I fully support the underlying principles, or aims, of the Measure namely, engendering greater transparency about what happens to recyclate and promoting the engagement of local communities in the work of their local authorities and in the wider waste debate. I remain of the view that those principles can be achieved by the use of existing legislation and that consequently a Measure is not necessary to achieve the desired results in this case.

On the question of the scope of section 30, the powers available to the Welsh Ministers under that section are not confined to biodegradable waste, but are available in respect of anything which is waste for the purposes of the Waste Framework Directive, whether or not the thing in question is to be subject to a recovery process. The definition of "waste" for the purposes of Part 1 of the Act can be found in section 37.

Whatever legislative vehicle were to be used to require local authorities to provide information in relation to waste, the practical difficulties in obtaining information of the nature proposed by the Measure would remain. Evidence suggests that the complexity of waste management operations are such that it is not within the gift of local authorities to compel or to reasonably negotiate the provision of information on the ultimate fate of their individual portions of recyclate overseas. For this reason alone, careful consideration would need to be given to the scope of any proposed duty so as to avoid the imposition of obligations which would require local authorities to expend resources in pursuit of a result which is ultimately beyond their powers to deliver.

Yours

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jane Davidson', written in a cursive style.

Jane Davidson AM

Y Gweinidog dros yr Amgylchedd, Cynaliadwyedd a Thai
Minister for Environment, Sustainability and Housing

**Subordinate Legislation
Committee
Y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth**

Cynulliad National
Cenedlaethol Assembly for
Cymru Wales
Bae Caerdydd / Cardiff Bay
Caerdydd / Cardiff
CF99 1NA

Nerys Evans
Assembly Member
The National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

23 September 2009

Dear Nerys

Proposed Shipment of Waste for Recovery (Community Involvement in Arrangements) (Wales) Measure

At the Committee meeting held on 23 September 2009, in accordance with its remit under SO 15.6 (ii), the Subordinate Legislation Committee considered the appropriateness of the provisions in the Proposed Shipment of Waste for Recovery (Community Involvement In Arrangements) (Wales) Measure that grant powers to make subordinate legislation to the Welsh Ministers.

In scrutinising the proposed measure the Committee looked at the legal advisors report (attached for information). The Committee was advised that changes to section 55C(2) are an administrative matter and this power would be more appropriately exercise under the negative procedure.

I am copying this letter to the Chair of Legislation Committee No 1, to inform them of the view of the Subordinate Legislation Committee.

Yours sincerely,

A handwritten signature in black ink that reads "Janet".

Janet Ryder AM
Chair
Subordinate Legislation Committee

cc. Rosemary Butler, Chair, Legislation Committee No 1